

Approbat în ședința Guvernului din _____ 2024

Decizia protocolară nr. _____/2024

Proiect

L E G E

pentru modificarea unor acte normative (compensarea cheltuielilor de transport tur-retur sau, după caz, de închiriere a spațiului locativ)

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 15-17, art. 63), cu modificările ulterioare, se completează cu articolul 29¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 29¹** . Compensarea cheltuielilor de transport tur-retur sau, după caz, de închiriere a spațiului locativ

(1) Judecătorul care își exercită atribuțiile de serviciu într-o altă localitate decât cea în care își are domiciliul, dacă distanța dintre localitățile respective constituie cel puțin 20 km, are dreptul la compensarea lunară a cheltuielilor de transport tur-retur sau, după caz, de închiriere a spațiului locativ.

(2) Condițiile și metodologia de calcul a compensării lunare sunt stabilite de Guvern, iar procedura de acordare a acesteia este stabilită de Consiliul Superior al Magistraturii.

(3) Prevederile alin. (1) și (2) se aplică și judecătorilor care sunt membri ai Consiliului Superior al Magistraturii și ai organelor specializate ale acestuia, indicate la art. 7 alin. (1) din Legea nr. 947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii.

(4) Prevederile alin. (1) și (2) nu se aplică judecătorilor care își exercită atribuțiile de serviciu în mun. Chișinău.”

Art. II. – Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 69-77, art. 113), cu modificările ulterioare, se completează cu articolul 61¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 61¹** . Compensarea cheltuielilor de transport tur-retur sau, după caz, de închiriere a spațiului locativ

(1) Procurorul care își exercită atribuțiile de serviciu într-o altă localitate decât cea în care își are domiciliul, dacă distanța dintre localitățile respective constituie cel puțin 20 km, are dreptul la compensarea lunară a cheltuielilor de transport tur-retur sau, după caz, de închiriere a spațiului locativ.

(2) Condițiile și metodologia de calcul a compensării lunare sunt stabilite de Guvern, iar procedura de acordare a acesteia este stabilită de Consiliul Superior al Procurorilor.

(3) Prevederile alin. (1) și (2) se aplică și procurorilor care sunt membri ai Consiliului Superior al Procurorilor și ai organelor care funcționează în subordinea acestuia, indicate la art. 82 din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură.

(4) Prevederile alin. (1) și (2) nu se aplică procurorilor care își exercită atribuțiile de serviciu în mun. Chișinău.”

Art. III. – (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Guvernul, în termen de 3 luni de la data publicării prezentei legi, va elabora actele normative necesare pentru executarea acesteia.

NOTĂ DE FUNDAMENTARE
la proiectul legii pentru modificarea unor acte normative
(compensarea cheltuielilor de transport tur-retur, sau, după caz, de închiriere a spațiului locativ)

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul legii pentru modificarea unor acte normative (compensarea cheltuielilor de transport tur-retur, sau, după caz, de închiriere a spațiului locativ) a fost elaborat de Ministerul Justiției.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Inițierea elaborării proiectului de lege derivă din necesitatea îmbunătățirii cadrului normativ ce reglementează garanțiile sociale ale reprezentanților sistemului judecătoresc și sistemului procuraturii, precum și ajustarea acestuia la noile prevederi referitoare la reorganizarea hărții judiciare și a hărții Procuraturii.

Pe parcursul ultimilor ani, în adresa Ministerului Justiției au parvenit mai multe demersuri atât din partea judecătorilor și procurorilor, cât și din partea Consiliului Superior al Magistraturii (în continuare - CSM) și Consiliului Superior al Procurorilor (în continuare - CSP), prin care se solicită reglementarea la nivel de lege a dreptului judecătorilor și procurorilor la compensarea cheltuielilor determinate de desfășurarea de către aceștia a activității în alte localități, decât cele în care aceștia își au domiciliul.

De asemenea, atât CSP, cât și CSM au invocat necesitatea de a identifica un mecanism de stimulare a candidaților la funcțiile de procurori și judecători de a accepta numirea în funcție în localitățile mai îndepărtate de municipiul Chișinău.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Elaborarea proiectului rezultă din necesitatea înlăturării unor deficiențe constatate în procesul de implementare a prevederilor normative care se referă la garanțiile sociale ale judecătorilor și procurorilor, stabilite în Legea nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului și în Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură.

Reținem că actualmente cadrul normativ nu conține prevederi ce ar garanta dreptul acestora de a beneficia de compensarea cheltuielilor de închiriere a spațiului locativ sau de compensarea cheltuielilor de transport tur-retur, pentru cei care își desfășoară activitatea într-o altă localitate decât în cea în care își au domiciliul.

Menționăm că anterior, atât judecătorii, cât și procurorii, au solicitat de la CSM și CSP compensarea cheltuielilor de transport și de închiriere a spațiului locativ, dar în lipsa unei prevederi legale în acest sens, compensarea respectivă nu a fost posibilă.

Concomitent, drept impuls în inițierea modificării cadrului normativ menționat, a servit demararea procesului de reorganizare a hărții instanțelor judecătorești și a procuraturilor, care presupune fuzionarea treptată a sediilor

judecătorii și, respectiv, adaptarea sediilor procuraturilor la harta revizuită a instanțelor judecătorești, fapt care va genera o creștere a numărului de judecători și procurori care „fac naveta” din localitatea în care își au domiciliul, spre localitate în care își vor desfășura activitatea.

Obiectivul propus se califică a fi unul imperios, având drept scop evitarea blocajelor în activitatea procuraturilor și judecătoriiilor din cauza numărului mic de judecători/procurori care activează în anumite raioane, precum și încurajarea judecătorilor și procurorilor de a accepta funcțiile vacante din alte localități în care sunt situate instanțele judecătorești sau procuraturile, decât cele în care aceștia locuiesc, precum și sporirea eficienței sistemului judecătoresc și sistemului procuraturii. Astfel, în vederea ajustării cadrului normativ ce reglementează garanțiile sociale ale judecătorilor și procurorilor, se propune crearea bazei normative pentru detalierea ulterioară la nivel de hotărâre a Guvernului a mecanismului de compensare a cheltuielilor menționate supra ale judecătorilor și procurorilor.

Pentru formularea unui tablou de ansamblu, notăm că art. 26 alin. (3) din Legea nr. 39/1994 despre statutul deputatului în Parlament, prevede că *„deputatul care nu dispune de spațiu locativ în municipiul Chișinău se asigură cu apartament de serviciu pe durata mandatului. În cazul neasigurării cu apartament de serviciu, deputatului i se acordă o indemnizație lunară neimpozabilă pentru chirie.”*

Menționăm că potrivit art. 48 alin. (11) lit. c) din Legea nr. 302/2017 cu privire la Serviciul Vamal *„funcționarul vamal care își exercită atribuțiile de serviciu într-o altă localitate decât în cea în care își are domiciliul are dreptul la restituirea cheltuielilor de transport tur-retur conform unui regulament aprobat de către ministrul finanțelor”*.

De asemenea, pct. 5 subpct. 1¹ din Anexa nr 2 la *Hotărârea Guvernului nr. 868/2014 privind finanțarea în bază de cost standart per elev a instituțiilor de învățământ primar și secundar (ciclul I și II) din subordinea autorităților publice locale de nivelul al doilea* prevede că mijloacele financiare din componența unității administrativ-teritoriale se direcționează inclusiv pentru *„compensarea cheltuielilor de transport ale cadrelor didactice pentru deplasarea în instituțiile de învățământ din altă localitate decât cea de reședință pe distanțe ce depășesc 2 km în scopul desfășurării activității didactice”*.

În România, potrivit art. 210 alin. (3) din Legea nr.303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, *„(3) Judecătorii și procurorii beneficiază anual de șase călătorii în țară dus-întors, gratuite, la transportul pe calea ferată clasa I, auto, naval și aerian sau de decontarea a 7,5 litri combustibil la suta de kilometri pentru șase călătorii în țară dus-întors, în cazul în care deplasarea se efectuează cu autoturismul. Aceste drepturi nu au caracter salarial și nu se impozitează.”*

Totodată, în România, potrivit art. 23 alin. (4) din Ordonanța de urgență nr.27/2006 privind salarizarea și alte drepturi ale judecătorilor, procurorilor și

altor categorii de personal din sistemul justiției „*Judecătorii, procurorii, personalul asimilat acestora și magistrații-asistenți, care nu beneficiază de locuință proprietate personală ori cărora nu li s-a acordat locuință de serviciu în condițiile art.22 sau compensarea chiriei în condițiile alin. (1), în localitatea în care își desfășoară activitatea, au dreptul la decontarea cheltuielilor de transport între localitatea în care își au domiciliul sau reședința din localitatea unde se află sediul unității. În situația în care deplasarea se face cu autoturismul, aceștia beneficiază de decontarea contravalorii a 7,5 litri carburant la sută de kilometri, pentru perioada în care au lucrat efectiv.*”.

Adițional, pe această dimensiune sunt relevante prevederile art. 210 alin. (1) și (2) din Legea nr.303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor din România, care stabilesc că: „(1) *Judecătorii și procurorii au dreptul la locuință de serviciu sau la decontarea contravalorii chiriei pentru o locuință, în limitele și condițiile stabilite de lege. (2) Contractul de închiriere a locuințelor de serviciu încetează la data eliberării din funcție, inclusiv prin pensionare, a titularului.*”.

În Italia, sunt oferite doar două tipuri de compensări a cheltuielilor:

1) în valoare de aproximativ 600 de euro pe lună, pentru magistrații (judecători și procurori) care activează la Curtea de Casație și nu locuiesc în Roma;

2) în valoare de aproximativ 2000 de euro pe lună, pentru magistrații (judecători și procurori) care aleg să meargă la muncă într-o localitate defavorizată. (localitate defavorizată este definită ca fiind cea în care sunt multe locuri vacante o perioadă de timp îndelungată, condiții de muncă și infrastructura precare. Pentru a încuraja angajările în astfel de localități este prevăzută acordarea de puncte suplimentare pentru magistrații care acceptă transferurile (a se vedea art. 43 din Circulara nr. 13778 din 2014 și modificările ulterioare din 25 septembrie 2024).

În Franța magistrații au obligația de a se stabili cu traiul în localitatea în care are sediul instanța/parchetul, pentru a asigura prezența neîntreruptă la serviciu. La fel, este posibilă stabilirea în afara localității unde este sediul instanței, cu aprobarea președintelui tribunalului. În acest caz, nu se acordă sume pentru deplasarea de la domiciliu la sediul instanței, singura facilitate se referă la transportul urban, aceștia beneficiind de o reducere la abonamentele practice.

În calitate de părți interesate evidențiem:

-judecătorii și procurorii care își desfășoară activitatea în alte localități decât cele în care își au domiciliul;

-membrii CSM și CSP, precum și cei ai organelor specializate ale acestora, care își desfășoară activitatea în alte localități decât cele în care își au domiciliul.

Informația referitoare la numărul aproximativ al acestora este reflectată în rubrica „**4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative**” al prezentei Note de fundamentare.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

Obiectivul general urmărit prin promovarea prezentului proiect de lege constă în asigurarea bunei-funcționări a sistemului judecătoresc și a Procuraturii.

Prin intermediul proiectului **se propune atingerea următoarelor obiective specifice:**

- consolidarea capacităților instituționale ale instanțelor judecătorești și ale procuraturilor;
- sporirea atractivității funcțiilor vacante de judecător și de procuror din localitățile mai îndepărtate de municipiile Republicii Moldova și crearea condițiilor pentru participarea mai multor candidați la concursurile de ocupare a acestor funcții;
- crearea premiselor pentru reprezentanții sistemului judecătoresc și cei ai sistemului procuraturii de a accepta transferurile în funcțiile vacante din alte localități, decât cele în care aceștia locuiesc (în contextul modificării hărții instanțelor judecătorești și hărții procuraturilor);
- evitarea „exodului” judecătorilor și procurorilor experimentați din localitățile cu o infrastructură mai austeră spre municipii;
- îmbunătățirea calității actului de justiție și sporirea eficienței procuraturilor și instanțelor judecătorești;
- crearea premiselor pentru judecătorii/procurorii care nu activează în mun. Chișinău de a participa la concursurile de ocupare a funcțiilor de membru al CSP/CSM, precum și al organelor specializate ale acestora;
- evitarea blocajelor în activitatea procuraturii și sistemului judecătoresc;
- dezvoltarea garanțiilor sociale prevăzute pentru judecători și procurori.

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Obiectivele promovării proiectului denotă necesitatea reglementării dreptului judecătorului și procurorului de a beneficia de unele garanții sociale, precum și identificarea autorității responsabile de stabilirea unui mecanism clar și transparent în asigurarea realizării acestor drepturi.

În context, se propune reglementarea la nivel de lege a dreptului judecătorilor și procurorilor de a beneficia de compensarea cheltuielilor de transport tur-retur sau, după caz, de închiriere a spațiului locativ. Compensația se va acorda în cazul în care distanța dintre localitatea unde persoana își desfășoară activitatea și localitatea în care aceasta își are domiciliul (locuința de bază) constituie cel puțin 20 km.

În calitate de distanță de reper a fost selectată distanța de cel puțin 20 km. Or, distanțele mai mici de 20 km reprezintă raza localităților ce constituie suburbiile municipiilor și orașelor, iar parcurgerea acestora (cu luarea în calcul a ambuteiajelor, inclusiv din or. Chișinău) durează circa 30 min. – 1 oră și nu consumă mult timp și resurse. Actualmente, judecătorii și procurorii care „fac naveta” pot fi convențional divizați în două categorii:

- cei care circulă zilnic de la domiciliu către locul de desfășurare a activității, în seara aceleiași zile întorcându-se înapoi;
- cei care în perioada dintre deplasarea spre locul de desfășurare a activității și întoarcerea spre domiciliu, închiriază spațiu locativ în localitatea în care își desfășoară activitatea.

Precizăm că formularea într-o manieră generală a prevederilor din proiect va face posibilă compensarea cheltuielilor pentru ambele categorii menționate supra, indiferent de faptul dacă circulă zilnic sau închiriază spațiul locativ. Or, condiția de bază este ca distanța dintre localitatea de domiciliu și localitatea de desfășurare a activității să constituie cel puțin 20 km.

În aceeași ordine de idei, se propune ca prevederile respective să fie aplicabile și procurorilor/judecătorilor care sunt membri ai CSP/CSM, inclusiv ai organelor specializate ale acestora. Această reglementare va stimula participarea procurorilor și judecătorilor din localitățile mai îndepărtate la concursurile de ocupare a funcțiilor vacante din organele de autoadministrare ale profesiilor juridice respective.

Totodată, proiectul prevede că condițiile și metodologia de calcul a compensării lunare să fie reglementate prin hotărâre de Guvern. Astfel, se va asigura stabilitatea mecanismului propus, precum și aplicarea uniformă a acestuia în raport cu judecătorii și procurorii. Precizăm că procedura de acordare a compensației, inclusiv documentele confirmative ce urmează a fi prezentate de solicitanți, vor fi stabilite de Consiliul Superior al Magistraturii și, respectiv de Consiliul Superior al Procurorilor.

Reiterăm că aprobarea acestor prevederi va încuraja judecătorii și procurorii deja numiți să activeze în continuare în aceste instituții, chiar dacă acestea nu se află în localitatea de domiciliu, fapt benefic și pentru judecătorii și procurorii nou numiți.

Subliniem că concomitent cu elaborarea prezentului proiect de lege a fost demarată și elaborarea proiectului hotărârii Guvernului menționate supra.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

La elaborarea proiectului s-au analizat ***opțiunile***:

Menținerea stării actuale, care rezidă în lipsa unor prevederi ce ar permite compensarea cheltuielilor atât pentru transport, cât și pentru cazare a judecătorului și procurorului.

Opțiunea respectivă nu a fost luată în considerare, deoarece generează, menține și poate aprofunda problemele legate de vacanța funcțiilor de judecători și procurori din raioanele țării, precum și de menținerea situației actuale cu referire refuzul candidaților de a accepta numirea în funcțiile vacante de judecător și procuror din alte localități, decât cele în care aceștia locuiesc.

Reglementarea unei singure compensații pentru judecătorii și procurorii care activează în altă localitate decât cea de domiciliu, indiferent de faptul dacă aceștia închiriază spațiu locativ sau fac naveta zilnică.

La această opțiune s-a renunțat ca urmare a avizării și consultării publice, deoarece nu ține cont de cheltuielile reale ale persoanelor care închiriază spațiu locativ și a celor care fac naveta zilnică la distanțe mai mari de 150 km tur-retur. Criticile aduse vizavi de această opțiune sunt reflectate în sinteza la proiect.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Modificarea cadrului legal va aduce beneficii semnificative pe termen lung în ceea ce privește sporirea accesibilității justiției. Crearea premiselor pentru mărirea numărului de judecători și procurori în localitățile mai îndepărtate va avea ca efect și îmbunătățirea calității actului de justiție și sporirea eficienței instanțelor judecătorești și procuraturilor, fapt care va reduce durata de examinare a cauzelor și va crește nivelul de încredere în justiție.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimate

Impactul financiar al proiectului de lege poate fi estimat, reieșind din numărul actual al judecătorilor și procurorilor care, pentru a ajunge în localitatea în care își exercită atribuțiile, trebuie să parcurgă o distanță de cel puțin 20 km într-o direcție.

Reieșind din informația prezentată de CSM, de Procuratura Generală și de CSP, actualmente în această categorie se încadrează 189 de persoane, dintre care:

- 78 sunt judecători;
- 108 sunt procurori;
- 3 sunt membri CSP.

Precizăm că formula de calcul a compensației va fi reglementată în proiectul de hotărâre a Guvernului. Totuși pentru a asigura aprecierea corectă a impactului financiar al prezentului proiect de lege, în cele ce urmează vom expune detaliile referitoare la formula de calcul, atât pentru compensarea cheltuielilor de transport tur-retur, cât și pentru compensarea cheltuielilor de închiriere a spațiului locativ.

I. Compensarea cheltuielilor de transport tur-retur

Cuantumul compensației lunare va fi constituit din rezultatul înmulțirii următoarelor elemente:

a) „**distanța tur-retur dintre localitatea în care persoana își are domiciliul și localitatea în care își exercită atribuțiile de serviciu**” - distanța tur-retur dintre localitățile de domiciliu ale acestora și localitățile în care își exercită atribuțiile de serviciu variază între 40 km și 480 km;

b) „**prețul combustibilului utilizat, conform tarifului anunțat de ANRE în prima zi a lunii pentru care se solicită compensarea**” – menționăm că pentru estimarea impactului aproximativ al prezentului proiect a fost utilizată informația anunțată de ANRE la data de 01.10.2024;

c) „numărul de zile efectiv lucrate de persoană în luna pentru care se acordă compensația” – la calcularea compensației nu se va ține cont de zilele în care persoana se află în concediu de odihnă anual, medical, din cont propriu etc.;

d) „consumul mediu al combustibilului pentru un kilometru” – la stabilirea consumului mediu s-a luat în calcul consumul mediu de 7,5 litri de combustibil pentru 100 km parcurși. Astfel, rezultă că consumul mediu pentru un kilometru constituie 0,075 litri. Precizăm că același consum mediu este utilizat în România la efectuarea calculelor similare.

Totodată, reieșind din faptul că resursele financiare de care dispune bugetul de stat sunt limitate, se impune stabilirea unor plafoane maxime pentru cuantumul compensației. Or, proiectul nu propune restituirea integrală a cheltuielilor suportate.

Drept urmare, va fi stabilit un plafon maxim de 4500 lei, care va fi indicat expres în proiectul hotărârii Guvernului, ce va constitui cadru normativ conexe prezentului proiect de lege. Această sumă rezultă din media valorilor contractelor de locațiune a spațiului locativ încheiate per țară în luna octombrie 2024 (informație prezentată de Serviciul Fiscal de Stat).

În scopul asigurării unui tratament nediferențiat pentru beneficiarii ambelor tipuri de compensații, se propune utilizarea aceluiași plafon de 4500 lei pentru ambele tipuri de compensații.

Astfel, pentru compensarea cheltuielilor de transport tur-retur se planifică instituirea la nivel de hotărâre de Guvern a următoarelor **plafoane maxime**, divizate reieșind din distanța tur-retur parcursă:

a) 40-150 km – se calculează conform formulei, dar cuantumul nu poate depăși suma de 4500 lei;

b) 151-200 km – se calculează conform formulei, dar cuantumul nu poate depăși suma de 4500 lei plus 10% din aceasta (4950 lei);

c) mai mult de 201 km – se calculează conform formulei, dar cuantumul nu poate depăși suma de 4500 lei plus 20% din aceasta (5400 lei).

1. De exemplu, pentru distanțele din primul plafon maxim, menționat supra:

1.1 Un procuror sau judecător care a lucrat efectiv 22 zile din lună, distanța zilnică tur-retur fiind de 40 km, va primi următoarea indemnizație:

$$40 \text{ km} \times 20,96 \text{ lei} \times 22 \text{ zile} \times 0,075 \text{ litri/km} = \mathbf{1383,36 \text{ lei/lună}}$$

1.2 Dacă distanța tur-retur ar constitui 150 km, atunci judecătorul sau procurorul va primi următoarea indemnizație:

$$150 \text{ km} \times 20,96 \text{ lei} \times 22 \text{ zile} \times 0,075 \text{ litri/km} = \mathbf{5187,6 \text{ lei/lună}}$$

Astfel, reieșind din faptul că suma rezultată urmare a aplicării formulei depășește plafonul menționat supra, în acest caz cuantumul compensației va constitui 4500 lei.

2. De exemplu, pentru distanțele din cel de-al doilea plafon maxim, menționat supra:

Dacă distanța tur-retur ar constitui 190 km, atunci judecătorul sau procurorul va primi următoarea indemnizație:

$$190 \text{ km} \times 20,96 \text{ lei} \times 22 \text{ zile} \times 0,075 \text{ litri/km} = \mathbf{6570,96 \text{ lei/lună}}$$

Astfel, reieșind din faptul că suma rezultată urmare a aplicării formulei depășește plafonul menționat supra, în acest caz cuantumul compensației va constitui 4950 lei.

3. De exemplu, pentru distanțele din cel de-al treilea plafon maxim, menționat supra:

Dacă distanța tur-retur ar constitui 400 km, atunci judecătorul sau procurorul va primi următoarea indemnizație:

$$400 \text{ km} \times 20,96 \text{ lei} \times 22 \text{ zile} \times 0,075 \text{ litri/km} = \mathbf{13833,6 \text{ lei/lună}}$$

Astfel, reieșind din faptul că suma rezultată urmare a aplicării formulei depășește plafonul menționat supra, în acest caz cuantumul compensației va constitui 5400 lei.

Drept urmare, impactul financiar pentru acordarea compensației lunare în mediu, precum și anual va constitui circa:

- în cazul a 78 de judecători cuantumul compensației lunare în mediu va fi de 288 797, 93 lei, iar impactul anual estimativ – 3 465 575,12 lei;
- în cazul a 108 de procurori cuantumul compensației lunare în mediu va fi de 349 331,69 lei, iar impactul anual estimativ – 4 191 980,28 lei;
- în cazul a 3 procurori membri ai CSP, cuantumul compensației lunare în mediu va fi de 14 587,20 lei, iar impactul anual estimativ – 175 046,40 lei.

II. Compensarea cheltuielilor pentru închirierea spațiului locativ

Reieșind din faptul că unele persoane se deplasează la serviciu la distanțe mari, o bună parte din acestea ar putea închiria spațiu locativ în localitățile respective. Astfel, în vederea compensării cheltuielilor aferente, mecanismul va fi detaliat în proiectul hotărârii de Guvern menționat supra și va consta în compensarea sumei indicate în contractul de închiriere a spațiului locativ (locațiune). Totodată precizăm că suma respectivă urmează a fi plafonată, iar cuantumul lunar al acesteia nu va depăși suma de 4500 lei, indicată supra.

În cazul în care persoana este eligibilă pentru ambele tipuri de compensare, aceasta urmează să opteze doar pentru una din ele.

Astfel, impactul financiar estimativ maxim al implementării proiectului de lege, pentru toate categoriile de subiecți menționați supra, ar constitui:

1) În cazul, în care toate persoanele vor opta pentru compensarea cheltuielilor de transport tur-retur:

- lunar – 652,7 mii lei;
- anual – 7 832,6 mii lei.

2) În cazul, în care toate persoanele vor opta pentru compensarea cheltuielilor pentru închirierea spațiului locativ:

- lunar – 850,5 mii lei;
- anual – 10 206,0 mii lei.

Descifrarea estimativă a costurilor se anexează.

În context, menționăm că compensațiile alocate pentru cheltuielile de transport tur-retur sau închirierea spațiului locativ, menționate în proiectul de lege, vor fi acordate beneficiarilor fără a fi impozitate. **Aceste plăți nu vor fi incluse în venitul impozabil al beneficiarilor și, astfel, nu vor atrage reținerea procentuală din sumă sub formă de impozit pe venit.**

Acest aspect este important deoarece asigură beneficiarilor întreaga valoare a compensațiilor, fără deduceri fiscale suplimentare.

De asemenea, având în vedere că în prezent nu au fost planificate fonduri pentru acordarea compensațiilor de transport tur-retur sau închiriere a spațiului locativ pentru judecători și procurori, CSM, CSP și Procuratura Generală vor prezenta propuneri în procesul de elaborare a proiectului de buget pentru anul 2025 și a estimărilor bugetare pentru anii 2026-2027. Aceste propuneri vor fi evaluate în funcție de spațiul fiscal disponibil.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Nu este aplicabil.

4.4. Impactul social

Adoptarea prezentului proiect de lege va produce în timp un impact pozitiv în raport cu justițiabilii din localitățile mai îndepărtate de municipii. Or, odată cu crearea premiselor pentru ocuparea funcțiilor vacante de judecători și procurori din raioanele țării, se va reduce durata de efectuare a urmăririi penale și durata de examinare a dosarelor în instanțele de judecată. Drept urmare, justițiabililor le va fi garantată respectarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Nu este aplicabil.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Nu este aplicabil.

4.5. Impactul asupra mediului

Nu este aplicabil.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu este aplicabil.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Nu este aplicabil.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Nu este aplicabil.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării prevederilor *Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional*, pe pagina web oficială a Ministerului Justiției www.justice.gov.md, la compartimentul *Transparența decizională*, a fost plasat anunțul privind inițierea procesului de elaborare a prezentului proiect, care poate fi accesat la linkul: <https://www.justice.gov.md/ro/content/anunt-privind-initierea-procesului-de-ajustare-cadrului-normativ-ce-reglementeaza-garantiile>.

Un anunț similar a fost plasat și pe platforma particip.gov.md: <https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-procesului-de-ajustare-a-cadrului-normativ-ce-reglementeaza-garantiile-sociale-ale-reprezentantilor-sistemului-judecatoresc-si-sistemului-procuraturii-compensarea-cheltuielilor-de-transport-si-de-cazare/12942>.

În procesul de avizare și consultare publică au fost recepționate propuneri de la: Ministerul Finanțelor, Consiliul Superior al Magistraturii, Procuratura Generală, Procuratura Anticorupție și Consiliul Superior al Procurorilor.

Au comunicat lipsă de propuneri/obiecții: Curtea Supremă de Justiție și Ministerul Muncii și Protecției Sociale.

Nu a prezentat avizul: Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale.

La data de **26.09.2024** a fost organizată consultarea publică a proiectului de lege cu subiecții interesați, cu participarea reprezentanților CSM, CSP, Procuraturii Generale și ai Ministerului Finanțelor).

În procesul de avizare și consultare publică repetată au fost recepționate propuneri de la: Consiliul Superior al Magistraturii, Procuratura Anticorupție, Procuratura Generală, Consiliul Superior al Procurorilor și Ministerul Finanțelor.

Au comunicat lipsă de propuneri/obiecții: Ministerul Muncii și Protecției Sociale. **Nu a prezentat avizul:** Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale și Curtea Supremă de Justiție.

Suplimentar, în scopul definitivării proiectului de lege, la data de **04.11.2024** a fost organizată o ședință interinstituțională cu Ministerul Finanțelor, iar la data de **12.11.2024** a fost organizată o ședință cu reprezentanții CSM, CSP și ai Procuraturii Generale. În cadrul celor două ședințe au fost analizate avizele recepționate și consultată versiunea finală a proiectului.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul de lege a fost examinat de către Centrul Național Anticorupție, care, prin raportul de expertiză anticorupție nr. ELO24/10080 din 01.11.2024, a constatat că proiectul nu conține factori de risc care să genereze apariția riscurilor de corupție.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Ținând cont că o parte a judecătorilor și procurorilor în prezent fac naveta sau închiriază spațiu locativ în scopul exercitării atribuțiilor de serviciu iar cheltuielile aferente ale acestora nu sunt compensate în nici un mod, este imperios de a implementa cât mai rapid prevederile prezentului proiectului de lege.

Astfel, se propune ca proiectul să intre în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Pentru implementarea proiectului de lege este necesară elaborarea proiectului hotărârii Guvernului cu referire la stabilirea mecanismului de acordare a compensației cheltuielilor aferente desfășurării activității de serviciu în altă localitate decât cea în care își au domiciliul. Menționăm că acest proiect, de asemenea, este în proces de elaborare.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Proiectul de lege formează cadrul legal general, necesar pentru crearea bazei normative în vederea exercitării dreptului judecătorilor și procurorilor la compensarea cheltuielilor ce rezultă din exercitarea atribuțiilor de serviciu la distanțe de cel puțin 20 km de localitatea de domiciliu.

Condițiile și metodologia de calcul a compensării lunare vor fi aprobate prin **hotărâre a Guvernului**, deoarece implementarea în practică a noilor prevederi va avea ca rezultat alocarea unor sume de bani de la bugetul de stat, iar anume Guvernul prin intermediul Ministerului Finanțelor, exercită competențe în domeniul finanțelor publice.

Procedura de acordare a compensației va fi stabilită de CSM și, respectiv de CSP.

De asemenea, **CSM, Procuratura Generală și CSP**, la rândul lor, vor asigura colectarea de la judecători și procurori a actelor necesare pentru acordarea compensației menționate supra și vor asigura includerea anuală în bugetele sistemului judecătoresc și al procuraturii a sumelor necesare pentru implementarea legii, urmând să coordoneze aceste aspecte cu **Ministerul Finanțelor**. Menționăm că competențele de bază ale CSM, Procuratura Generală și CSP ce țin de formarea bugetelor rezultă din legislația ce reglementează procesul respectiv, iar detaliile ce țin nemijlocit de acordarea compensației vizate de prezentul proiect sunt incluse în proiectul hotărârii Guvernului menționate supra.

Ministru

Veronica MIHAILOV-MORARU

**Estimarea costurilor privind compensarea cheltuielilor de transport
(judecători)**

<i>Funcția</i>	<i>Instanța / Sediul instanței</i>	<i>Distanța tur/retur, km</i>	<i>Prețul combustibilului pentru 1 km*</i>	<i>Costul total al combustibilului, în mediu pe lună (21,1 zile lucrătoare)**</i>	<i>Cuquantumul indemnizației lunare acordate, lei ***</i>	<i>Impact anual estimativ, lei</i>
judecător1	Criuleni (Central)	66	1,57	2.189,17	2.189,17	26.270,01
judecător2	Criuleni (Central)	88	1,57	2.918,89	2.918,89	35.026,68
judecător3	Criuleni (Central)	88	1,57	2.918,89	2.918,89	35.026,68
judecător4	Criuleni (Central)	82	1,57	2.719,87	2.719,87	32.638,49
judecător5	Criuleni (Dubăsari)	108	1,57	3.582,27	3.582,27	42.987,28
judecător6	Criuleni (Dubăsari)	108	1,57	3.582,27	3.582,27	42.987,28
judecător7	Anenii Noi (Central)	76	1,57	2.520,86	2.520,86	30.250,31
judecător8	Anenii Noi (Central)	76	1,57	2.520,86	2.520,86	30.250,31
judecător9	Anenii Noi (Central)	76	1,57	2.520,86	2.520,86	30.250,31
judecător10	Anenii Noi (Central)	76	1,57	2.520,86	2.520,86	30.250,31
judecător11	Anenii Noi (Bender)	124	1,57	4.112,98	4.112,98	49.355,77
judecător12	Hîncești (Central)	102	1,57	3.383,26	3.383,26	40.599,10
judecător13	Hîncești (Central)	100	1,57	3.316,92	3.316,92	39.803,04
judecător14	Hîncești (Central)	94	1,57	3.117,90	3.117,90	37.414,86
judecător15	Cahul (Central)	300	1,57	9.950,76	5.400,00	64.800,00
judecător16	Cahul (Central)	300	1,57	9.950,76	5.400,00	64.800,00
judecător17	Cahul (Central)	300	1,57	9.950,76	5.400,00	64.800,00
judecător18	Cahul (Taraclia)	320	1,57	10.614,14	5.400,00	64.800,00
judecător19	Cahul (Cantemir)	260	1,57	8.623,99	5.400,00	64.800,00
judecător20	Cahul (Cantemir)	300	1,57	9.950,76	5.400,00	64.800,00
judecător21	Căușeni (Central Căușeni)	60	1,57	1.990,15	1.990,15	23.881,82
judecător22	Căușeni (Central Căușeni)	150	1,57	4.975,38	4.500,00	54.000,00
judecător23	Căușeni (Ștefan-Vodă)	204	1,57	6.766,52	5.400,00	64.800,00
judecător24	Căușeni (Ștefan-Vodă)	220	1,57	7.297,22	5.400,00	64.800,00
judecător25	Cimișlia (Central)	162	1,57	5.373,41	4.950,00	59.400,00
judecător26	Cimișlia (Central)	142	1,57	4.710,03	4.500,00	54.000,00
judecător27	Cimișlia (Central)	126	1,57	4.179,32	4.500,00	54.000,00
judecător28	Cimișlia (Leova)	240	1,57	7.960,61	5.400,00	64.800,00
judecător29	Cimișlia (Leova)	240	1,57	7.960,61	5.400,00	64.800,00
judecător30	Drochia (Central)	360	1,57	11.940,91	5.400,00	64.800,00
judecător31	Drochia (Central)	80	1,57	2.653,54	2.653,54	31.842,43
judecător32	Drochia (Râșcani)	260	1,57	8.623,99	5.400,00	64.800,00
judecător33	Drochia (Râșcani)	80	1,57	2.653,54	2.653,54	31.842,43
judecător34	Drochia (Râșcani)	74	1,57	2.454,52	2.454,52	29.454,25
judecător35	Drochia (Glodeni)	90	1,57	2.985,23	2.985,23	35.822,74
judecător36	Drochia (Glodeni)	90	1,57	2.985,23	2.985,23	35.822,74
judecător37	Drochia (Glodeni)	125	1,57	4.146,15	4.146,15	49.753,80
judecător38	Edineț (Central)	412	1,57	13.665,71	5.400,00	64.800,00
judecător39	Edineț (Briceni)	480	1,57	15.921,22	5.400,00	64.800,00
judecător40	Edineț (Dondușeni)	40	1,57	1.326,77	1.326,77	15.921,22
judecător41	Orhei (Central)	68	1,57	2.255,51	2.255,51	27.066,07
judecător42	Orhei (Central)	90	1,57	2.985,23	2.985,23	35.822,74
judecător43	Orhei (Central)	108	1,57	3.582,27	3.582,27	42.987,28
judecător44	Orhei (Central)	102	1,57	3.383,26	3.383,26	40.599,10
judecător45	Orhei (Central)	110	1,57	3.648,61	3.648,61	43.783,34
judecător46	Orhei (Central)	120	1,57	3.980,30	3.980,30	47.763,65
judecător47	Orhei (Central)	98	1,57	3.250,58	3.250,58	39.006,98
judecător48	Orhei (Central)	98	1,57	3.250,58	3.250,58	39.006,98
judecător49	Orhei (Central)	110	1,57	3.648,61	3.648,61	43.783,34
judecător50	Orhei (Central)	102	1,57	3.383,26	3.383,26	40.599,10
judecător51	Orhei (Telenești)	172	1,57	5.705,10	4.950,00	59.400,00

<i>Funcția</i>	<i>Instanța / Sediul instanței</i>	<i>Distanța tur/retur, km</i>	<i>Prețul combustibilului pentru 1 km*</i>	<i>Costul total al combustibilului, în mediu pe lună (21,1 zile lucrătoare)**</i>	<i>Cuantumul indemnizației lunare acordate, lei ***</i>	<i>Impact anual estimativ, lei</i>
judecător52	Orhei (Rezina)	192	1,57	6.368,49	4.950,00	59.400,00
judecător53	Orhei (Rezina)	192	1,57	6.368,49	4.950,00	59.400,00
judecător54	Orhei (Rezina)	192	1,57	6.368,49	4.950,00	59.400,00
judecător55	Orhei (Rezina)	162	1,57	5.373,41	4.950,00	59.400,00
judecător56	Orhei (Rezina)	130	1,57	4.312,00	4.312,00	51.743,95
judecător57	Orhei (Rezina)	302	1,57	10.017,10	5.400,00	64.800,00
judecător58	Comrat (Central)	110	1,57	3.648,61	3.648,61	43.783,34
judecător59	Comrat (Central)	100	1,57	3.316,92	3.316,92	39.803,04
judecător60	Comrat (Vulcănești)	100	1,57	3.316,92	3.316,92	39.803,04
judecător61	Ungheni (Central)	55	1,57	1.824,31	1.824,31	21.891,67
judecător62	Ungheni (Central)	55	1,57	1.824,31	1.824,31	21.891,67
judecător63	Ungheni (Central)	55	1,57	1.824,31	1.824,31	21.891,67
judecător64	Ungheni (Central)	55	1,57	1.824,31	1.824,31	21.891,67
judecător65	Ungheni (Central)	55	1,57	1.824,31	1.824,31	21.891,67
judecător66	Soroca (Florești)	128	1,57	4.245,66	4.245,66	50.947,89
judecător67	Strășeni (Călărași)	60	1,57	1.990,15	1.990,15	23.881,82
judecător68	Strășeni (Călărași)	58	1,57	1.923,81	1.923,81	23.085,76
judecător69	Bălți (Central)	78	1,57	2.587,20	2.587,20	31.046,37
judecător70	Bălți (Făleștil)	74	1,57	2.454,52	2.454,52	29.454,25
judecător71	Bălți (Făleștil)	157	1,57	5.207,56	4.950,00	59.400,00
judecător72	Bălți (Sîngerei)	60	1,57	1.990,15	1.990,15	23.881,82
judecător73	Bălți (Sîngerei)	139	1,57	4.610,52	4.500,00	54.000,00
judecător74	CA Cahul	166	1,57	5.506,09	4.950,00	59.400,00
judecător75	CA Cahul	100	1,57	3.316,92	3.316,92	39.803,04
judecător76	CA Comrat	109	1,57	3.615,44	3.615,44	43.385,31
judecător77	CA Comrat	171	1,57	5.671,93	4.950,00	59.400,00
judecător78	CA Comrat	88	1,57	2.918,89	2.918,89	35.026,68
Total:		11.000		364.861,20	288.797,93	3.465.575,12

* Rezultatul înmulțirii consumului mediu de combustibil (benzină, motorină) la 100 km (7,5 litri) la prețul maxim de referință (benzina și motorina, în mediu), stabilit la data de întîi a fiecărei luni de ANRE (la 01.10.2024 - 20,96 lei).

** 21,1 zile - nr. mediu de zile lucrătoare pe lună cu săptămîna de lucru de 5 zile, conform pct. 7 din Anexa nr. 1 la HG nr. 246/2004.

*** cuantumul indemnizației ce rezultă ca urmare a aplicării formulei de calcul descrise în Nota de fundamentare.

**Estimarea costurilor privind compensarea cheltuielilor de transport
(procurori)**

<i>Funcția</i>	<i>Locul de muncă</i>	<i>Distanța tur/retur, km</i>	<i>Prețul combustibilului pentru 1 km*</i>	<i>Costul total al combustibilului, în mediu pe lună (21,1 zile lucrătoare)**</i>	<i>Cuquantumul indemnizației lunare acordate, lei***</i>	<i>Impactul anual estimativ, lei</i>
Delegați cu acord						
Procuror 1	Ocnița	380	1,57	12.588,26	5.400,00	64.800,00
Procuror 2	Ocnița	216	1,57	7.155,43	5.400,00	64.800,00
Procuror 3	Cahul	148	1,57	4.902,80	4.500,00	54.000,00
Procuror 4	Taraclia	320	1,57	10.600,64	5.400,00	64.800,00
Procuror 5	Bălți	270	1,57	8.944,29	5.400,00	64.800,00
Procuror 6	Comrat	240	1,57	7.950,48	5.400,00	64.800,00
Procuror 7	Comrat	240	1,57	7.950,48	5.400,00	64.800,00
Procuror 8	Ștefan Vodă	220	1,57	7.287,94	5.400,00	64.800,00
Procuror 9	Comrat	214	1,57	7.089,18	5.400,00	64.800,00
Procuror 10	Ungheni	200	1,57	6.625,40	4.950,00	59.400,00
Procuror 11	Anenii Noi	130	1,57	4.306,51	4.306,51	51.678,12
Procuror 12	Anenii Noi	104	1,57	3.445,21	3.445,21	41.342,50
Procuror 13	Orhei	100	1,57	3.312,70	3.312,70	39.752,40
Procuror 14	Călărași	100	1,57	3.312,70	3.312,70	39.752,40
Procuror 15	Comrat	96	1,57	3.180,19	3.180,19	38.162,30
Procuror 16	Dubăsari, s. Ustia	95	1,57	3.147,07	3.147,07	37.764,78
Procuror 17	Criuleni	90	1,57	2.981,43	2.981,43	35.777,16
Procuror 18	Criuleni	90	1,57	2.981,43	2.981,43	35.777,16
Procuror 19	Basarabeasca	80	1,57	2.650,16	2.650,16	31.801,92
Procuror 20	Anenii Noi	70	1,57	2.318,89	2.318,89	27.826,68
Procuror 21	Hîncești	70	1,57	2.318,89	2.318,89	27.826,68
Procuror 22	Călărași	70	1,57	2.318,89	2.318,89	27.826,68
Procuror 23	Basarabeasca	56	1,57	1.855,11	1.855,11	22.261,34
Procuror 24	Cantemir	50	1,57	1.656,35	1.656,35	19.876,20
Procuror 25	Sîngerei	50	1,57	1.656,35	1.656,35	19.876,20
Procuror 26	Criuleni	48	1,57	1.590,10	1.590,10	19.081,15
Numiți pe mandat în rezultatul concursului						
Procuror 27	Cahul	352	1,57	11.660,70	5.400,00	64.800,00
Procuror 28	Ungheni	320	1,57	10.600,64	5.400,00	64.800,00
Procuror 29	Comrat	240	1,57	7.950,48	5.400,00	64.800,00
Procuror 30	Leova	230	1,57	7.619,21	5.400,00	64.800,00
Procuror 31	Rîșcani	230	1,57	7.619,21	5.400,00	64.800,00
Procuror 32	Ștefan Vodă	220	1,57	7.287,94	5.400,00	64.800,00
Procuror 33	Ștefan Vodă	220	1,57	7.287,94	5.400,00	64.800,00
Procuror 34	Ungheni	214	1,57	7.089,18	5.400,00	64.800,00
Procuror 35	Bălți	210	1,57	6.956,67	5.400,00	64.800,00
Procuror 36	Leova	200	1,57	6.625,40	4.950,00	59.400,00
Procuror 37	Telenești	200	1,57	6.625,40	4.950,00	59.400,00
Procuror 38	Dubăsari, s. Ustia	190	1,57	6.294,13	4.950,00	59.400,00
Procuror 39	Soroca	160	1,57	5.300,32	4.950,00	59.400,00
Procuror 40	Nisporeni	160	1,57	5.300,32	4.950,00	59.400,00
Procuror 41	Cantemir	150	1,57	4.969,05	4.500,00	54.000,00
Procuror 42	Edineț	140	1,57	4.637,78	4.500,00	54.000,00
Procuror 43	Căușeni	130	1,57	4.306,51	4.306,51	51.678,12
Procuror 44	Călărași	122	1,57	4.041,49	4.041,49	48.497,93
Procuror 45	Dubăsari, s. Ustia	122	1,57	4.041,49	4.041,49	48.497,93

<i>Funcția</i>	<i>Locul de muncă</i>	<i>Distanța tur/retur, km</i>	<i>Prețul combustibilului pentru 1 km*</i>	<i>Costul total al combustibilului, în mediu pe lună (21,1 zile lucrătoare)**</i>	<i>Cuantumul indemnizației lunare acordate, lei***</i>	<i>Impactul anual estimativ, lei</i>
Procuror 46	Leova	110	1,57	3.643,97	3.643,97	43.727,64
Procuror 47	Anenii Noi	104	1,57	3.445,21	3.445,21	41.342,50
Procuror 48	Îaloveni	102	1,57	3.378,95	3.378,95	40.547,45
Procuror 49	Șoldănești	100	1,57	3.312,70	3.312,70	39.752,40
Procuror 50	Fălești	100	1,57	3.312,70	3.312,70	39.752,40
Procuror 51	Rezina	100	1,57	3.312,70	3.312,70	39.752,40
Procuror 52	Taraclia	100	1,57	3.312,70	3.312,70	39.752,40
Procuror 53	Taraclia	100	1,57	3.312,70	3.312,70	39.752,40
Procuror 54	Florești	100	1,57	3.312,70	3.312,70	39.752,40
Procuror 55	Florești	100	1,57	3.312,70	3.312,70	39.752,40
Procuror 56	Orhei	100	1,57	3.312,70	3.312,70	39.752,40
Procuror 57	Orhei	100	1,57	3.312,70	3.312,70	39.752,40
Procuror 58	Orhei	100	1,57	3.312,70	3.312,70	39.752,40
Procuror 59	Nisporeni	100	1,57	3.312,70	3.312,70	39.752,40
Procuror 60	Anenii Noi	100	1,57	3.312,70	3.312,70	39.752,40
Procuror 61	Cantemir	100	1,57	3.312,70	3.312,70	39.752,40
Procuror 62	Rezina	100	1,57	3.312,70	3.312,70	39.752,40
Procuror 63	Telenesti	90	1,57	2.981,43	2.981,43	35.777,16
Procuror 64	Criuleni	90	1,57	2.981,43	2.981,43	35.777,16
Procuror 65	Anenii Noi	90	1,57	2.981,43	2.981,43	35.777,16
Procuror 66	Ungheni	90	1,57	2.981,43	2.981,43	35.777,16
Procuror 67	Ceadâr-Lunga	84	1,57	2.782,67	2.782,67	33.392,02
Procuror 68	Bălți	82	1,57	2.716,41	2.716,41	32.596,97
Procuror 69	Dubăsari, s. Ustia	80	1,57	2.650,16	2.650,16	31.801,92
Procuror 70	Drochia	80	1,57	2.650,16	2.650,16	31.801,92
Procuror 71	Anenii Noi	80	1,57	2.650,16	2.650,16	31.801,92
Procuror 72	Edineț	80	1,57	2.650,16	2.650,16	31.801,92
Procuror 73	Hîncești	80	1,57	2.650,16	2.650,16	31.801,92
Procuror 74	Rîșcani	76	1,57	2.517,65	2.517,65	30.211,82
Procuror 75	Anenii Noi	74	1,57	2.451,40	2.451,40	29.416,78
Procuror 76	Glodeni	72	1,57	2.385,14	2.385,14	28.621,73
Procuror 77	Dondușeni	72	1,57	2.385,14	2.385,14	28.621,73
Procuror 78	Glodeni	72	1,57	2.385,14	2.385,14	28.621,73
Procuror 79	Dubăsari, s. Ustia	72	1,57	2.385,14	2.385,14	28.621,73
Procuror 80	Ocnîța	70	1,57	2.318,89	2.318,89	27.826,68
Procuror 81	Hîncești	70	1,57	2.318,89	2.318,89	27.826,68
Procuror 82	Cimișlia	70	1,57	2.318,89	2.318,89	27.826,68
Procuror 83	Glodeni	70	1,57	2.318,89	2.318,89	27.826,68
Procuror 84	Glodeni	70	1,57	2.318,89	2.318,89	27.826,68
Procuror 85	Fălești	70	1,57	2.318,89	2.318,89	27.826,68
Procuror 86	Ștefan Vodă	70	1,57	2.318,89	2.318,89	27.826,68
Procuror 87	Ștefan Vodă	70	1,57	2.318,89	2.318,89	27.826,68
Procuror 88	Căușeni	70	1,57	2.318,89	2.318,89	27.826,68
Procuror 89	Edineț	70	1,57	2.318,89	2.318,89	27.826,68
Procuror 90	Hîncești	70	1,57	2.318,89	2.318,89	27.826,68
Procuror 91	Hîncești	70	1,57	2.318,89	2.318,89	27.826,68
Procuror 92	Strășeni	60	1,57	1.987,62	1.987,62	23.851,44
Procuror 93	Strășeni	60	1,57	1.987,62	1.987,62	23.851,44
Procuror 94	Strășeni	60	1,57	1.987,62	1.987,62	23.851,44
Procuror 95	Strășeni	60	1,57	1.987,62	1.987,62	23.851,44
Procuror 96	Călărași	60	1,57	1.987,62	1.987,62	23.851,44

<i>Funcția</i>	<i>Locul de muncă</i>	<i>Distanța tur/retur, km</i>	<i>Prețul combustibilului pentru 1 km*</i>	<i>Costul total al combustibilului, în mediu pe lună (21,1 zile lucrătoare)**</i>	<i>Cuantumul indemnizației lunare acordate, lei***</i>	<i>Impactul anual estimativ, lei</i>
Procuror 97	Telenești	60	1,57	1.987,62	1.987,62	23.851,44
Procuror 98	Hîncești	60	1,57	1.987,62	1.987,62	23.851,44
Procuror 99	Sîngerei	50	1,57	1.656,35	1.656,35	19.876,20
Procuror 100	Sîngerei	50	1,57	1.656,35	1.656,35	19.876,20
Procuror 101	Sîngerei	50	1,57	1.656,35	1.656,35	19.876,20
Procuror 102	Sîngerei	50	1,57	1.656,35	1.656,35	19.876,20
Procuror 103	Strășeni	50	1,57	1.656,35	1.656,35	19.876,20
Procuror 104	Strășeni	44	1,57	1.457,59	1.457,59	17.491,06
Procuror 105	Ialoveni	43	1,57	1.424,46	1.424,46	17.093,53
Procuror 106	Drochia	40	1,57	1.325,08	1.325,08	15.900,96
Procuror 107	Florești	40	1,57	1.325,08	1.325,08	15.900,96
Procuror 108	Ceadîr-Lunga	40	1,57	1.325,08	1.325,08	15.900,96
Total:		12.354		409.250,96	349.331,69	4.191.980,28

* Rezultatul înmulțirii consumului mediu de combustibil (benzină, motorină) la 100 km (7,5 litri) la prețul maxim de referință (benzina și motorina, în mediu), stabilit la data de întii a fiecărei luni de ANRE (la 01.10.2024 - 20,96 lei).

** 21,1 zile - nr. mediu de zile lucrătoare pe lună cu săptămîna de lucru de 5 zile, conform pct. 7 din Anexa nr. 1 la HG nr. 246/2004.

*** cuantumul indemnizației ce rezultă ca urmare a aplicării formulei de calcul descrise în Nota de fundamentare.

Estimarea costurilor privind compensarea cheltuielilor de transport (membrii CSP)

<i>Funcția</i>	<i>Locul de muncă</i>	<i>Distanța tur/retur, km</i>	<i>Prețul combustibilului pentru 1 km*</i>	<i>Costul total al combustibilului, în mediu pe lună (21,1 zile lucrătoare)**</i>	<i>Cuantumul indemnizației lunare acordate, lei***</i>	<i>Impactul anual estimativ, lei</i>
Membru CSP 1	Chișinău	78	1,57	2.587,20	2.587,20	31.046,40
Membru CSP 2	Chișinău	286	1,57	9.486,39	6.000,00	72.000,00
Membru CSP 3	Chișinău	242	1,57	8.026,95	6.000,00	72.000,00
Total:		606	0,86	20.100,54	14.587,20	175.046,40

* Rezultatul înmulțirii consumului mediu de combustibil (benzină, motorină) la 100 km (7,5 litri) la prețul maxim de referință (benzina și motorina, în mediu), stabilit la data de întâi a fiecărei luni de ANRE (la 01.10.2024 - 20,96 lei).

** 21,1 zile - nr. mediu de zile lucrătoare pe lună cu săptămâna de lucru de 5 zile, conform pct. 7 din Anexa nr. 1 la HG nr. 246/2004.

*** cuantumul indemnizației ce rezultă ca urmare a aplicării formulei de calcul descrise în Nota de fundamentare.

**Informația privind numărul total de contracte înregistrate la SFS
și valoarea lunară a acestora în luna octombrie 2024**

N/o	Denumirea raioanelor, conform CUATM	Numărul total de contracte înregistrate	Valoarea lunară totală a contractelor, lei	Valoarea medie lunară a unui contract, lei
1	mun.Chișinău	1801	10.106.037	5.611,35
2	mun.Bălți	163	1.312.786	8.053,90
3	Anenii-Noi	5	16.303	3.260,60
4	Briceni	8	24.527	3.065,88
5	Cahul	58	150.013	2.586,43
6	Călărași	32	89.570	2.799,06
7	Cantemir	1	8.000	8.000,00
8	Căușeni	15	30.538	2.035,87
9	Ceadâr-Lunga	9	14.950	1.661,11
10	Cimișlia	17	61.717	3.630,41
11	Comrat	20	32.400	1.620,00
12	Criuleni	18	39.074	2.170,78
13	Dondușeni	2	3.200	1.600,00
14	Drochia	7	19.000	2.714,29
15	Edineț	10	19.410	1.941,00
16	Fălești	16	51.308	3.206,75
17	Florești	10	20.900	2.090,00
18	Glodeni	6	6.925	1.154,17
19	Hîncești	31	91.944	2.965,94
20	Ialoveni	23	58.453	2.541,43
21	Leova	3	4.800	1.600,00
22	Nisporeni	12	53.645	4.470,42
23	Ocnîța	4	7.500	1.875,00
24	Orhei	48	136.443	2.842,56
25	Rezina	7	10.616	1.516,57
26	Rîșcani	12	15.900	1.325,00
27	Sîngerei	8	11.600	1.450,00
28	Șoldănești	0	0	0,00
29	Soroca	14	54.857	3.918,36
30	Ștefan-Vodă	5	7.922	1.584,40
31	Strășeni	10	20.852	2.085,20
32	Taraclia	5	18.288	3.657,60
33	Telenești	4	16.397	4.099,25
34	Ungheni	35	99.022	2.829,20
35	Vulcănești	3	9.885	3.295,00
	Total pe țară:	2.422,00	12.624.782,00	5.212,54
	fără mun. Chișinău	621,00	2.518.745,00	4.055,95

S I N T E Z A
la proiectul Legii pentru modificarea unor acte normative
(compensarea cheltuielilor de transport tur-retur sau, după caz, de închiriere a spațiului locativ)

Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Nr.	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării) <i>Avizare și consultare publică</i>	Argumentarea autorului proiectului
<i>Avizare și consultare publică</i>			
Ministerul Finanțelor	1.	<p>Proiectul de lege prevede acordarea dreptului judecătorilor și procurorilor de a beneficia de indemnizație lunară pentru compensarea parțială a cheltuielilor de transport tur-retur în cazul deplasării dintr-o altă localitate decât cea în care își are domiciliu, dacă distanța dintre localitățile respective este mai mare de 20 km.</p> <p>Potrivit autorului cheltuielile anuale pentru implementarea prevederilor vor constitui circa 5,6 mil. lei, începând cu anul 2025.</p> <p>În acest context, în capitolul 4.2 „Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative” din nota de fundamentare se va specifica dacă mijloacele financiare estimate sunt prevăzute în CBTM 2025-2027, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 561/2024. Totodată, comunicăm că în cazul lipsei mijloacelor financiare planificate pentru acordarea indemnizației subiecților menționați supra, instituțiile vizate urmează să înainteze propuneri în cadrul elaborării proiectului de buget pentru anul 2025 și estimărilor pentru anii 2026-2027, care vor fi examinate în dependență de spațiul fiscal disponibil.</p> <p>Prin urmare, proiectul urmează a fi revizuit prin prisma celor enunțate.</p>	Se acceptă
Procuratura Anticorupție	2.	<p>1. La art. II - Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, completarea art.61¹ „Compensarea cheltuielilor de transport tur-retur” cu sintagma „și a cheltuielilor de cazare”.</p> <p>Astfel, compensarea cheltuielilor de cazare reprezintă o practică obișnuită în țările europene și permite angajarea mai eficientă a procurorilor/judecătorilor în diferite localități pentru o perioadă îndelungată. La calcularea cheltuielilor de cazare pot servi contractul de locațiune, care se întocmește potrivit normelor</p>	Se acceptă

	<p>Codului civil și este înregistrat la Serviciul fiscal de stat, raportat la prețul mediu de piață pentru localitatea respectivă, prețul mediul în cazul dat poate constitui un plafon maxim de compensare.</p>	
3.	<p>2. La art.61¹ alin.(1), sintagma „mai mare de 20 km” urmează a fi înlocuită cu sintagma „de la 15 km inclusiv”. În argumentarea acestei poziții urmează a se reține că, deși la această distanță sunt localități care nu fac parte din suburbiile municipiilor și orașelor, parcurgerea acesteia durează în timp (circa 1 oră spre/din mun. Chișinău).</p> <p>Astfel, necompensarea acestei distanțe de la 15 km nu ar fi echitabil în raport cu persoanele care parcurg distanța de 20 km în termen mai scurt (circa 20-30 min), dar beneficiază de compensații, efectiv având cheltuieli mai mici.</p> <p>În particular, urmează a se menționa că distanța ”mai mare de 20 km”, după cum este indicat în proiect, din toate localitățile spre centrele raionale sau municipii, cu excepția mun. Chișinău, poate fi parcursă în cca 20 min.</p> <p>De altă parte, distanța de 15 km spre mun. Chișinău poate fi parcursă în mediu într-o oră, fapt care impune cheltuieli suplimentare angajaților procuraturii care locuiesc în suburbiile mun. Chișinău și îi pune într-o poziție defavorabilă în raport cu restul angajaților.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>În cadrul ședinței de consultare publică a proiectului din data de 26.09.24, în comun cu CSM, CSP și PG s-a agreat stabilirea unei distanțe mai mari de 25 km.</p>
4.	<p>Subsidiar, considerăm oportun înlocuirea valorii de referință 0,86 lei per 1 km (ceea ce presupune un consum de cca 3.8 litri per 100 km, fapt care nu reflectă situația reală) cu un consum mediu per 100 km.</p> <p>Aplicarea unei asemenea valori de referință se justifică prin faptul că fluctuațiile prețurilor la combustibil au loc zilnic și nu pot fi prevăzute eventuale schimbări a prețurilor, acestea fiind într-o dinamică continuă. Pentru aceasta avem nevoie de o valoare de referință constantă apropiată de realitățile economice, cum ar fi consumul mediu auto, astfel fiind asigurată o compensare echitabilă necesităților economice actuale.</p> <p>În acest sens se propune elaborarea unei metodologii pentru stabilirea unui consum mediu per 100 km, a transportului auto (benzină/motorină) pe teritoriul Republicii Moldova, pentru a fi aplicat ca valoare de referință, astfel că mărimea compensării să fie calculată în litri de combustibil, după următoarea formulă: C (consumul mediu) \times Z (zile lucrătoare) \times P_m (preț mediu combustibil) = Mărimea compensației.</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Formula propusă a fost completată cu consumul de litru/km. (ex. 0,075 l/km). Pentru detalii a se vedea Nota de fundamentare.</p>

<p>Procuratura Generală</p>	<p>5.</p>	<p>1. Proiectul de lege în varianta formulată (inclusive chiar din denumirea proiectului de lege) reglementează doar compensarea parțială a cheltuielilor de transport tur-retur și nu prevede nici o reglementare cu referire la compensarea cheltuielilor pentru închirierea unei locuințe în cazul în care procurorul/judecătorul nu deține în proprietate o locuință în localitatea în care activează.</p> <p>În context, în nota de fundamentare la proiectul de lege autorul indică că: Actualmente, judecătorii și procurorii care „fac naveta” pot fi convențional divizați în două categorii:</p> <ul style="list-style-type: none"> • cei care circulă zilnic de la domiciliu către locul de desfășurare a activității, în seara aceleiași zile întorcându-se înapoi; • cei care în perioada dintre deplasarea spre locul de desfășurare a activității și întoarcerea spre domiciliu, închiriază spațiu locativ în localitatea în care își desfășoară activitatea. <p>Precizăm că formularea într-o manieră generală a prevederilor din proiect va face posibilă compensarea parțială a cheltuielilor pentru ambele categorii menționate supra, indiferent de faptul dacă circulă zilnic sau închiriază spațiul locativ. Or, condiția de bază este ca distanța dintre localitatea de domiciliu și localitatea de desfășurare a activității să fie mai mare de 20 km. ”.</p> <p>Astfel, pe de o parte proiectul de lege se referă doar la compensarea cheltuielilor de transport tur-retur, iar pe de altă parte nota de fundamentare explică că potrivit proiectului va fi posibilă compensarea cheltuielilor pentru procurorii/judecătorii care circulă zilnic către locul de desfășurare a activității și pentru cei care închiriază spațiul locativ în localitatea în care desfășoară activitatea. Obiecția este menționată în contextul în care potrivit art.71 alin. (4) din Legea 100/2017 cu privire la actele normative: <i>„La interpretarea actului normativ se ține cont de nota de fundamentare care a însoțit proiectul actului normativ respectiv și de alte documente care permit identificarea voinței autorității publice care a adoptat, a aprobat sau a emis actul normativ.”</i>.</p> <p>Având în vedere prevederile menționate supra nu este clară intenția autorului cu referire la care cheltuieli vor fi recuperate doar pentru cheltuielile de transport sau și pentru chirie. Or, proiectul nu prevede o „formulare generală” (așa cum este indicat în nota de fundamentare), dar expres este indicat că se compensează doar cheltuielile de transport tur-retur.</p>	<p>Se acceptă</p>
------------------------------------	------------------	---	--------------------------

Prin urmare, în cazul în care prin proiect se urmărește achitarea indemnizației lunare și pentru compensarea cheltuielilor pentru chirie, stare de fapt necesară pentru a determina condiții echitabile și nediscriminatorii pentru procurorii/judecătorii care își desfășoară activitatea într-o altă localitate decât în cea în care își are domiciliul, atunci este necesar a completa proiectul de lege cu asemenea reglementări, pentru a oferi o claritate și previzibilitate legii.

Or, ambiguitățile constatate generează interpretări multiple, fapt ce oferă normei un caracter imprevizibil și neclar. În context, Curtea Constituțională, referindu-se la calitatea normei de drept, în Hotărârea nr.26 din 23.11.2010 a statuat: „Pentru a corespunde celor trei criterii de calitate - accesibilitate, previzibilitate și claritate — norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nuși cunoaște drepturile și obligațiile. Într-o astfel de interpretare, norma ce nu corespunde criteriilor clarității este contrară art.23 din Constituție.”.

Totodată menționăm că, art.6 alin. (1) lit.c) și art.62 alin.(6) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratura, stabilește că „ *Procurorul beneficiază și de alte garanții sociale în conformitate cu legislația muncii în măsura în care aceasta nu contravine prezentei legi.*” Conform art.1 alin.(2) din Legea nr.75/2015 cu privire la locuințe „*Statul asigură dreptul persoanelor la locuințe de serviciu...*”, iar potrivit paragrafului 4 din aceeași Lege „*Locuință de serviciu - locuință acordată în locațiune, în condițiile legii, unor categorii de persoane pe perioada exercitării de către acestea a atribuțiilor funcționale...*”.

Prin urmare, art.21 alin.1) și alin.(2) din Legea citată mai sus, stabilește că „*Locuințele de serviciu se acordă persoanelor și membrilor familiilor lor dacă nu dețin o locuință în proprietate în aceeași unitate administrativ-teritorială la momentul încheierii contractului de locațiune. Obținerea de către persoană a altei locuințe constituie temei pentru rezoluțiunea contractului de locațiune. Lista funcțiilor și profesiilor ce oferă dreptul de a primi o locuință de serviciu este stabilită de către Guvern dacă legislația nu prevede altfel.*” Respectiv, prevederile pct.5) din Regulamentul cu privire la modul de acordare a locuințelor de serviciu

	<p>aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.914/2016, stabilește că „<i>Locuință de serviciu — locuință acordată în locațiune, în condițiile legii, unor categorii de persoane pe perioada exercitării de către acestea a atribuțiilor funcționale...</i>”, iar pct.8) din anexa nr.1 la Regulamentul cu privire la modul de acordare a locuințelor de serviciu, stabilește în mod expres că „<i>Procurorii sunt parte a funcțiilor și profesiilor ce oferă dreptul de a primi locuință de serviciu...</i>”.</p> <p>În acest sens, observăm că inițiatorul proiectului de lege a omis să rețină și să analizeze în Nota de fundamentare la proiectul legii pentru modificarea unor acte normative, starea de fapt a circumstanțelor referitoare la compensarea cheltuielilor de transport tur-retur, în cazul când procurorii și judecătorii își exercită atribuțiile de serviciu într-o altă localitate decât cea în care își are domiciliul, inclusiv prin prisma sistemului normativ menționat mai sus. Având în vedere circumstanțele menționate proiectul ar trebui completat cu reglementări cu referire la dreptul procurorilor/judecătorilor, care activează în altă localitate decât în care își are domiciliul, la locuință de serviciu și doar în cazul neasigurării cu locuință de serviciu să-i fie compensate cheltuielile de chirie sau transport tur-retur.</p>	
6.	<p>2. Propunem autorului din titlul și cuprinsul proiectului a exclude cuvântul „parțială”, or, sintagma „compensare parțială” nu este suficient de clară și lasă loc de interpretare privind motivația autorului proiectului cu referire la mărimea acestei compensații. De altfel, proiectul propune compensarea cheltuielilor de transport tur-retur și de chirie prin achitarea unei indemnizații lunare care va fi calculată conform unei metodologii aprobate de Guvern.</p>	<p>Se acceptă</p>
7.	<p>3. La alin. (1) al art. 611 din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, autorul propune „<i>Procurorul care își exercită atribuțiile de serviciu într-o altă localitate decât cea în care își are domiciliul, dacă distanța dintre localitățile respective este mai mare de 20 km, are dreptul la indemnizația lunară pentru compensarea parțială a cheltuielilor de transport tur-retur</i>”.</p> <p>În acest context, se impune de a accentua că, condiționalitatea, „...<i>dacă distanța dintre localitățile respective este mai mare de 20 km ...</i>”, propusă în proiect ar impune discriminări în raport cu subiecții care își desfășoară atribuțiile de serviciu într-o altă localitate decât cea în care își are domiciliul, dar distanța dintre localitățile respective este mai mică de 20 km. Astfel, chiar și în cazul unei localități cu o infrastructură bine dezvoltată, se acumulează cheltuieli</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>În cadrul ședinței de consultare publică a proiectului din data de 26.09.24, în comun cu CSM, CSP și PG s-a agreat stabilirea unei distanțe mai mari de 25 km.</p>

semnificative pentru deplasare, având în vedere că exercitarea atribuțiilor de serviciu sunt exercitate în afara localității unde domiciliază.

De exemplu, chiar și în cadrul orașelor, pot exista condiții de trafic aglomerat sau acces limitat la transport public, ceea ce duce la costuri suplimentare de deplasare. În argumentarea poziției menționăm că pe de o parte distanța „mai mare de 20 km” după cum este indicat în proiect, din toate localitățile spre centrele raionale sau municipii, cu excepția mun. Chișinău, poate fi parcursă în circa 15-20 minute, iar pe de altă parte, distanța de 10 km spre mun. Chișinău poate fi parcursă în mediu într-o oră, fapt ce impune cheltuieli suplimentare procurorilor/judecătorilor care locuiesc, spre exemplu în suburbiile mun. Chișinău și îi pune într-o poziție defavorabilă față de cei care întrunesc condițiile prevăzute în proiect.

Circumstanțele menționate supra ar putea încălca principiul echității, deoarece fiecare funcționar are dreptul la o compensare proporțională cu costurile suportate.

Procurorii exercită o funcție de demnitate publică esențială, iar condițiile în care aceștia își îndeplinesc sarcinile ar trebui să fie echitabile. Limitarea compensării cheltuielilor de transport la o distanță minimă de 20 km poate să nu reflecte realitățile cotidiene ale acestora.

În context, menționăm că în cazul altor funcționari publici, în general legea nu prevede condiționalitatea existenței unei „anumite distanțe” dintre localitățile în care își exercită atribuțiile și domiciliază, pentru a i fi acordat locuință de serviciu sau a le se compensate cheltuielile de chirie sau transport tur-retur, or, singura condiție fiind doar localități diferite, indiferent de distanța dintre ele, spre exemplu: Articolul 48 alin. (11) lit. c) din Legea nr. 302/2017 cu privire la Serviciul Vamal prevede că: „*funcționarul vamal care își exercită atribuțiile de serviciu într-o altă localitate decât în cea în care își are domiciliul are dreptul la restituirea cheltuielilor de transport tur-retur conform unui regulament aprobat de către ministrul finanțelor.*”

Articolul 51 alin. (1) din Legea nr. 300/2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare indică că: „*Funcționarul public cu statut special dispune de dreptul la atribuirea unei locuințe de serviciu, în limita disponibilului, dacă, în localitatea în care își desfășoară activitatea, acesta sau soțul/soția*

acestui nu dispune de locuință în proprietate ori acestora nu li s-a atribuit locuință de către autoritățile administrației publice locale.”

Articolul 49¹ alin. (2) din Legea nr. 134/2008 cu privire la Serviciul de Protecție și Pază de Stat indică că: *„Ofițerul de protecție care nu deține în mod individual sau împreună cu soția/soțul o locuință proprietate personală sau locuință de serviciu în localitatea în care își desfășoară activitatea va beneficia de o indemnizație lunară pentru închirierea spațiului locativ. Mărimea și modul de acordare a indemnizației vor fi stabilite de către Guvern.”*

-Articolul 55¹ din Legea nr. 170/2007 privind statutul ofițerului de informații și securitate, este asigurat cu locuință de serviciu: *„ Ofițerul de informații care nu deține în proprietate personală, în mod individual sau împreună cu soția/soțul, o locuință în localitatea în care activează are dreptul la locuință de serviciu pentru perioada de activitate în localitatea respectivă, care se repartizează în modul stabilit de Legea nr. 75/2015 cu privire la locuințe. Ofițerul de informații neasigurat cu locuință de serviciu are dreptul la compensarea cheltuielilor pentru închirierea (subînchirierea) unei locuințe, în mărimea și modul stabilite de Guvern. ”.*

În continuare potrivit art. 21 din Legea nr. 75/2015 cu privire la locuințe reglementează că: *„locuințele de serviciu se acordă persoanelor și membrilor familiilor lor dacă nu dețin o locuință în proprietate în aceeași unitate administrativ-teritorială la momentul încheierii contractului de locațiune. Obținerea de către persoană a altei locuințe constituie temei pentru rezoluțiunea contractului de locațiune.”*, iar în accepțiunea Legii nr. 764/2001 privind organizarea administrativ teritorială a Republicii Moldova, orașele și satele din cadrul unui municipiu sau raion sunt unități administrativ teritoriale separate (art. 13 și 14 și anexele nr. 2 și 3).

Respectiv, având în vedere cele expuse supra și pentru a nu admite discriminări și a asigura egalitatea utilizării garanțiilor sociale, propunem ca textul *„dacă distanța dintre localitățile respective este mai mare de 20 km”* a-1 exclude din alin. (1) al art. 611 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură (din proiect) și respectiv din alin. (1) art. 291 din Legea nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului (din proiect).

8.

4. La art. 61¹ alin. (3) din proiect:

Se acceptă

	<p>4.1. Pentru asigurarea unei reglementări complete precum și pentru corelare cu dispozițiile alin. (3) art. 29¹ a Legii nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului (din proiect) propunem după cuvintele „se aplică” a se completa cu cuvântul „și”. Expunerea normei în redacția actuală este în contradicție cu scopul proiectului expus în nota de fundamentare aferentă proiectului. Or, potrivit acesteia elaborarea acestui mecanism are drept scop de a garanta dreptul judecătorilor și procurorilor la compensarea parțială a cheltuielilor determinate de desfășurarea de către aceștia a activității în alte localități, decât cele în care aceștia își au domiciliul. În această ordine de idei, considerăm imperios elucidarea prevederilor alin. (3) al art. 61¹ din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură propus în proiect, prin prisma faptului dacă compensarea parțială a cheltuielilor de transport tur-retur, vor fi acordate exclusiv procurorilor care sunt membri ai Consiliului Superior al Procuraturii și ai organelor care funcționează în subordinea acestuia, sau aceste garanții vor fi aplicate și în raport cu întreg corpul de procurori care întrunesc condițiile.</p> <p>Prin urmare, ambiguitatea și neclaritatea criticată ar putea genera diverse interpretări, spre exemplu fiecare procuratură ar putea interpreta și aplica aceste prevederi în mod diferit, ceea ce ar putea genera incoerență în implementarea lor. Această diversitate de interpretări ar putea conduce la discrepanțe în tratamentul procurorilor, afectând încrederea în sistemul judiciar și creând confuzie în rândul personalului.</p> <p>4.2. urmează a se corecta eroarea materială și sintagma „Consiliul Superior al Procuraturii” urmează a fi substituită cu sintagma „Consiliul Superior al Procurorilor”.</p>	
<p>9.</p>	<p>5. Considerăm necesar a se specifica faptul că această indemnizație lunară pentru compensarea cheltuielilor de transport tur-retur și de chirie, nu are un caracter salarial și nu se supune impozitării. În context, reiterăm prevederile art. 210 alin. (3) din Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor din România (menționate și de autor în nota de fundamentare la proiect): „ (3) <i>Judecătorii și procurorii beneficiază anual de șase călătorii în țară dus-întors, gratuite, la transportul pe calea ferată clasa I, auto, naval și aerian sau de decontarea a 7,5 litri combustibil la sută de kilometri pentru șase călătorii în țară</i>”</p>	<p>Se acceptă Nota de fundamentare a fost completată.</p>

	<i>dus-întors, în cazul în care deplasarea se efectuează cu autoturismul. Aceste drepturi nu au caracter salarial și nu se impozitează. ”</i>	
10.	6. Totodată, se impune lărgirea sferei beneficiarilor cărora vor fi compensate cheltuielile de transport tur-retur și de chirie, prin includerea în această listă și consultanții procurorului și altor funcționari publici care activează în cadrul Procuraturii sau a instanțelor de judecată, fapt care va stimula candidații la aceste funcții de a accepta exercitarea acestor funcții în alte localități decât cele de domiciliu a candidaților, inclusiv, și în localitățile mai puțin atractive din punct de vedere social.	Precizare Propunerea este binevenită, dar actualmente bugetul de stat nu dispune de resursele financiare pentru compensarea cheltuielilor acestor categorii de beneficiari. De această propunere se va ține cont în procesul de elaborare a altor proiecte de legi.
11.	7. Considerăm judicios și oportun a completa proiectul cu prevederi generale ce țin de compensarea cheltuielilor de transport tur-retur pentru toți procurorii/judecătorii și nu doar pentru cei care își exercită atribuțiile în altă localitate decât domiciliază, cum ar fi: - dreptul la călătorii gratuite în transportul public; - compensarea parțială a cheltuielilor pentru carburant (pentru procurorii/judecătorii) care circulă cu automobilele personale; În acest sens, menționăm că procurorii din procuraturile teritoriale/specializate dar și din subdiviziunile Procuraturii Generale zilnic participă la diferite acțiuni de urmărire penală sau la ședințele de judecată ce necesită deplasarea în diferite locații/localități, care impun cheltuieli suplimentare pentru transport, care de cele mai multe ori, sunt suportate de către aceștia individual. În context, menționăm și prevederile legislației României la acest capitol care în art. 210 alin. (3) din Legea nr.303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor (publicată în Monitorul Oficial nr. 1102 din 16.11.2022) prevede că: <i>„ Judecătorii și procurorii beneficiază anual de șase călătorii în țară dus-întors, gratuite, la transportul pe calea ferată clasa I, auto, naval și aerian sau de decontarea a 7,5 litri combustibil la suta de kilometri pentru șase călătorii în țară dus-întors, în cazul în care deplasarea se efectuează cu autoturismid. Aceste drepturi nu au caracter salarial și nu se impozitează. ”</i>	Nu se acceptă Actualmente bugetul de stat nu dispune de resursele financiare pentru compensarea cheltuielilor tuturor judecătorilor și procurorilor.

	<p>12. 8.Subsidiar, potrivit notei de fundamentare: „<i>La calcularea cuantumului indemnizației lunare în calitate de preț pe km interraional, s-a aplicat prin analogie tariful în mărime de 0,86 lei/km pentru un pasager, pentru categoria de confort I, stabilit pentru anul 2024, de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, prin Ordinul nr. 200/2023</i>”.</p> <p>În acest sens, considerăm că valoarea de referință 0,86 lei per 1 km este extrem de mică și nu reflectă situația reală având în vedere că majoritatea procurorilor/judecătorilor se deplasează la serviciu cu automobilele personale, luând în considerație că în unele localități deplasarea cu transportul public, tur-retur zilnic este practic imposibil, iar calcularea Indemnizației lunare în baza acestei valori de referință ar presupune un consum de cca 3,8 litri per 100 km, fapt ce nu corespunde realității.</p> <p>Corelativ, menționăm că fluctuațiile prețurilor la combustibil au loc zilnic și nu pot fi prevăzute eventuale schimbări a prețurilor, acestea fiind într-o dinamică continuă. Pentru aceasta avem nevoie de o valoare de referință constantă apropiată de realitățile economice, cum ar fi consumul mediu auto, astfel fiind asigurată o compensare echitabilă necesităților economice actuale.</p> <p>Prin urmare, propunem ca pentru calcularea indemnizației lunare pentru cheltuielile de transport tur-retur să se aplice tariful în mărime de cel puțin 2 lei/km.</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Urmare a ședinței de consultare publică a proiectului din 26.09.24, formula de calcul a fost modificată, pentru detalii a se vedea Nota de fundamentare.</p>
<p>Consiliul Superior al Magistraturii</p>	<p>13. Analizând propunerea de modificare a Legii nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 15- 17, art. 63), cu articolul 29¹, care va prevedea compensarea parțială a cheltuielilor, Consiliul va reține următoarele aspecte importante.</p> <p>Consiliul reiterează, faptul că la 9 august 2024 în urma solicitării de informație de la toate instanțele de judecată a fost posibil compilarea unui document cu judecătorii care la moment fac naveta zilnic, iar unii din aceștia au încheiat contracte de locațiune.</p> <p>Potrivit notei informative la propunerile mai sus menționate, constatam că autorii proiectului au luat în considerație situația de moment cu privire la judecătorii care fac naveta doar în partea distanței pe care aceștia le suportă în legătura cu deplasarea spre locul de muncă, dar fără a lua în considerație și costurile efective de trai, pe care ultimii sunt nevoiți să le suporte în legătură cu</p>	<p>Se acceptă</p>

înfăptuirea justiției în afara domiciliului acestora prin închirierea unor spații locative.

[...]

Revenind la proiectul nominalizat vom menționa că în acest sens au parvenit o serie de avize de la instanțele de judecată. Astfel, Curtea de Apel Comrat, Judecătoria Strășeni, Curtea de Apel Cahul, Judecătoria Chișinău, Judecătoria Cimișlia, Judecătoria Drochia, Curtea Supremă de Justiție au prezentat opinii pozitive fără obiecții. Judecătoria Cahul, Judecătoria Comrat, Judecătoria Edineț, Judecătoria Hâncești, Judecătoria Bălți, Curtea de Apel Chișinău au prezentat propuneri de includere a cheltuielilor de transport dar și cazare, cu condiția că aceste sume vor fi excluse de la impozitare.

[...]

Restituirea costurilor pentru deplasare dar și acoperirea costurilor de locațiune a spațiilor în localitățile unde se află sediile instanțelor și care sunt diferite de domiciliul judecătorilor reprezintă o garanție socială inerentă profesiei de judecător.

Pe parcursul ultimului an Consiliul a fost sesizat de mai multe accidente care au fost înregistrate cu participarea unor judecători care se deplasau spre serviciu cu automobilele proprii. Costurile de întreținere a mijloacelor de transport, costul combustibilului, dar și închirierea spațiilor locative sunt din ce în ce mai mari și reprezintă o cotă importantă din veniturile judecătorilor. Pe fundalul solicitării majorărilor salariale și neexecutare Hotărârii Curții Constituționale din 06.12.2022, acest aspect este unul care necesită o rezolvare urgentă.

Urmare a discuțiilor publice avute aproape în toate instanțele de judecată a fost remarcat faptul că pe lângă cheltuielile de transport unii judecători cu un domiciliu la o distanță mai mare de 70 km de domiciliu închiriază spații locative în localitățile în care își desfășoară activitatea, ori deplasarea tur retur spre locul de muncă se arată a fi anevoioasă mai ales în unele perioade ale anului cum ar fi iarna sau primăvara devreme. Naveta zilnică de peste 100 km pe zi este periculoasă pentru viața și sănătatea, precum și acutizează sentimentul de ardere profesională. La fel generează în unele situații amânări ale proceselor sau suprapunerea de ședințe în perioade în care apar situații imprevizibile de trafic.

	<p>Atragem atenția că articolul 46 al. 4 a Legii Nr. 288 din 16.12.2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, stabilește norme similare cu privire la depășirea problemei chiriei pentru personalul care își desfășoară activitatea în afara localității de domiciliu. La fel ca și alte norme legale cum ar fi deputați, angajați ai Serviciului Vamal, alții, sunt prevăzute indemnizații pentru închirierea spațiilor locative. Norme similare pot fi prezentate cu privire la alte tipuri de persoane care exercită funcții de demnitate publică. Vom remarca faptul că numărul beneficiarilor în cazul sistemului judecătoresc nu este unul semnificativ, iar raportat la competențele și responsabilitățile acestora considerăm că sumele din bugetul de stat nu ar constitui o povară excesivă pentru buget.</p> <p>Prin urmare Consiliul propune ca alineatul nr.1 a art. 29¹ a Legii nr. 544, să fie completat cu următoarea frază: „și locațiunea spațiilor de locuit”, alternativă să fie completată Legea cu un nou alineat, după cum urmează „Articolul 29² . Judecătorul are dreptul la compensarea cheltuielilor efectuate în interes de serviciu.”</p>	
14.	<p>Nota informativa nu abordează sub nici o formă situația personalului instanțelor de judecată, deși Consiliul a prezentat informații care denotă existența unei situații similare ca și a judecătorilor. Considerăm că lista beneficiarilor pentru compensarea cheltuielilor de închiriere a spațiului locativ sau a cheltuielilor de transport dus-întors, trebuie de extins pentru asistenți și grefieri. În multe cazuri, având în vedere nivelul scăzut al salarizării în raport cu prețurile în continua creștere de pe piață, aceste cheltuieli pot ajunge până la 80 % din salariul primit. În contextul în care harta judiciară a fost modificată, iar o parte din personalul instanțelor va trebui să se deplaseze în alte localități, problema este și mai acută. Această situație poate descuraja personalul, în special pe cel calificat, să continue activitatea în instanță, afectând astfel negativ calitatea actului de justiție.</p> <p>Nota informativă nu conține nici un argument cu privire la respingerea propunerii anterioare a CSM cu privire la modificarea Legii cu privire la organizarea judecătorească nr. 514 care urma să fie completată după articolul 46 al.4 cu o nouă frază după cum urmează: ”Dacă sediul instanței judecătorești în care activează personalul grefei, este situat în o altă localitate decât cea de</p>	<p>Precizare</p> <p>Propunerea este binevenită, dar actualmente bugetul de stat nu dispune de resursele financiare pentru compensarea cheltuielilor acestor categorii de beneficiari. De această propunere se va ține cont în procesul de elaborare a altor proiecte de legi.</p>

	domiciliu, personalul beneficiază de o indemnizație lunară. Cuantumul indemnizației se determină conform unei metodologii”.	
15.	<p>În ceea ce privește metoda de calcul a indemnizației atragem atenția că experiența României pune în sarcina Consiliului Superior al Magistraturii din România, elaborarea metodologiei de calcul pentru indemnizațiile respective. Considerăm că CSM ar fi în măsură să elaboreze asemenea metodologii într-o manieră echidistantă și corectă.</p> <p>De altfel subliniem că nu suntem de acord de principiu cu modul de stabilire a indemnizației per km prin analogie cu tarifele aprobate prin Ordinul Ministrului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale nr. 200 din 27.12.2023 cu privire la stabilirea tarifelor pentru efectuarea transporturilor rutiere de persoane prin servicii regulate în trafic raional și interraional. Aplicarea unui asemenea mecanism din start distorsionează însuși conceptul de acoperire parțială a costurilor de transport.</p> <p>Atragem atenția asupra sintagmei acoperire parțială a costurilor de transport. Așadar în esență este evident că statul nu ar putea să asigure acoperirea tuturor costurilor de transport individual cum ar fi locațiunea mijlocului de transport, acoperirea costului pentru întreținere, reparație, amortizare, etc. Prin urmare achitarea consumului de combustibil ar fi corespunzător definiției de compensație parțială. Or, aplicând tarifele pentru transportarea pasagerilor ajungem la definiția de acoperire nesubstanțială a cheltuielilor de transport. Astfel vom insista ca la baza de calcul să fie aplicat costul pentru 7.5 litri de benzină A95 pentru 100 km și nu tarifele pentru transportul de pasageri care nu sunt relevante în cazul dat.</p> <p>În contextul opiniilor exprimate de către mai multe instanțe de judecată cu privire la fluctuația de cadre și faptul că în unele instanțe asistenții judiciari și grefierii sunt nevoiți să cheltuiască resurse financiare considerabile pentru a se deplasa la sediile instanțelor de judecată, considerăm judicios să se examineze și chestiunea cu privire la modificarea Legii 514 pentru a include prevederile similare pentru acoperirea costurilor de transport și cazare pentru aceste categorii de angajați fără de care nu este posibilă înfăptuirea justiției.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Urmare a ședinței de consultare publică a proiectului din 26.09.24, formula de calcul a fost modificată, pentru detalii a se vedea Nota de fundamentare.</p> <p>De asemenea proiectul de lege a fost completat cu prevederi care împuternicesc CSM/CSP să aprobe procedura de acordare a compensației.</p>
16.	Nu în ultimul rând atragem atenția supra faptului că aceste norme urmează a fi aplicate retroactiv pentru perioada anului 2024, cel puțin începând cu	Nu se acceptă

		1 iunie 2024, fiind aplicabile judecătorilor care sunt la momentul adoptării legii în funcție și au activat în alte instanțe pe parcursul anului 2023.	Propunerea implică cheltuieli financiare suplimentare pentru acoperirea cărora nu sunt resurse în bugetul de stat.
Consiliul Superior al Procurorilor	17.	<p>Analizând proiectul de referință, Consiliul Superior al Procurorilor susține conceptual necesitatea adoptării acestuia, cu următoarele recomandări.</p> <p>Ab initio, se notează că obiectivul propus se califică a fi unul imperios, având drept scop încurajarea procurorilor de a accepta funcțiile vacante din alte reședințe ale Procuraturii, decât cele în care locuiesc, precum și sporirea eficienței sistemului Procuraturii.</p> <p>În scopul îmbunătățirii conținutului normativ, propunem excluderea din redacția titlului și a dispoziției alineatului (1) din articolul 61¹ introdus în Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, a cuvintelor „parțială a” și completarea cu sintagma „sau a cheltuielilor de locațiune”. Raționamentul propunerii rezidă în necesitatea reglementării acestor două categorii de indemnizație, care în viziunea noastră, vor contribui în egală măsură la atingerea atât a obiectivului general al proiectului, cât și a celor specifice.</p> <p>Cu referire la formularea opiniei pentru cel mai optim mecanism de compensare a cheltuielilor de transport și, după caz, acelor de cazare, precum și referitor la criteriile de care trebuie să se țină cont pentru definitivarea formulei de calcul a acestora, se propune ca indemnizația de compensare a cheltuielilor de transport să fie calculată la cererea solicitantului în funcție de costul mediu de combustibil pentru 1 km, raportat la distanța tur/retur parcursă zilnic de către procuror spre/de la reședința Procuraturii situate la o distanță de peste 20 km de la locul de trai, precum și corespunzător numărului de zile efectiv lucrate în luna respectivă.</p> <p>Aferent mecanismul de compensare a cheltuielilor de cazare, în calitate de document primar poate servi contractul de locațiune încheiat cu proprietarul locuinței, forma, conținutul și condițiile contractului fiind strict prevăzute de Codul civil, existând și obligația persoanei să înregistreze contractul respectiv la Inspectoratul Fiscal de Stat, în scopul achitării impozitelor corespunzătoare. În această speță, considerăm aplicabilă Hotărârea Guvernului nr.10/2012, anexa nr.2,</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Referitor la propunerea de a utiliza prin analogie mecanismul stabilit în Hotărârea Guvernului nr. 10/2012, precizăm că proiectul a fost completat cu un mecanism corespunzător compensării cheltuielilor de locațiune.</p>

	<p>cu condiția că aceste cheltuieli să nu depășească limita de 30% din plafoanele de cazare stabilite în anexa nr. 2, potrivit Regulamentului cu privire la delegarea salariaților entităților din Republica Moldova pentru persoanele prevăzute la categoria A.</p> <p>Pe dimensiunea analizată, considerăm relevantă viziunea legiuitorului român, care a reglementat posibilitatea acordării a compensațiilor de referință judecătorilor, procurorilor și altor categorii de personal din sistemul justiției. Astfel, potrivit art.210 alin.(1)-(3) din Legea nr.303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, judecătorii și procurorii au dreptul la locuință de serviciu sau la decontarea contravalorii chiriei pentru o locuință, în limitele și condițiile stabilite de lege. Contractul de închiriere a locuințelor de serviciu încetează la data eliberării din funcție, inclusiv prin pensionare, a titularului. Judecătorii și procurorii beneficiază anual de șase călătorii în țară dus-întors, gratuite, la transportul pe calea ferată clasa I, auto, naval și aerian sau de decontarea a 7,5 litri combustibil la suta de kilometri pentru șase călătorii în țară dus-întors, în cazul în care deplasarea se efectuează cu autoturismul. Aceste drepturi nu au caracter salarial și nu se impozitează.</p>	
18.	<p>În partea ce ține de redacția alineatului (3), sugerăm revizuirea acesteia prin prisma instituțiilor delegării și detașării, astfel încât de compensațiile pentru transport și, respectiv, pentru locațiune să poată beneficia un areal cât mai vast de procurori. Modificarea propusă vine să armonizeze carul normativ de specialitate stabilit de prevederile art.54 coroborate cu cele din art.62 din Legea nr.3/2016.</p> <p>În acest sens, propunem următoarea redacție a alineatului (3) din art.61¹: „(3) Prevederile prezentului articol se aplică procurorilor care sunt detașați sau delegați.”</p> <p>Menționăm că în accepțiunea art.54 alin.(4) din Legea anterioară, cheltuielile procurorului legate de detașarea în condițiile prezentului alineat se compensează. Respectiv, ar fi echitabil aplicarea mecanismelor compensatorii analizate și în cazul procurorilor detașați pentru îndeplinirea unor funcții în cadrul Consiliului Superior al Procurorilor, al Institutului Național al Justiției, ca Agent Guvernamental, în cadrul unor instituții internaționale, ale Uniunii Europene, ale altor state sau în vederea desfășurării activității în proiecte finanțate de aceste</p>	<p>Precizare</p> <p>Prevederile proiectului sunt formulate astfel încât acestea sunt aplicabile tuturor judecătorilor și procurorilor care își exercită atribuțiile de serviciu în altă localitate, indiferent de faptul dacă sunt delegați sau detașați.</p>

		instituții, cu achitarea indemnizațiilor din bugetele instituțiilor corespunzătoare unde are loc detașarea.	
Avizare și consultare publică repetată			
Consiliul Superior al Magistraturii	19.	<p><i>Opinia Consiliului</i></p> <p>Consiliul reiterează opinia sa cu privire la acest proiect de lege expus în avizul său din 19.09.2024.</p> <p>Analizând prevederile noi ale articolului, Consiliul observă anumite inexactități și formulări duplicitare care necesită a fi clarificate, după cum urmează:</p> <p>Autorul a majorat distanța de la 20 la 25 kilometri care ar fi ulterior compensați. Nu este clar care a fost raționamentul modificării distanței de la locul de domiciliu spre instanța unde își desfășoară activitatea judecătorul. Chiar dacă pare ne semnificativă această majorare de distanță ar putea fi decisivă pentru anumiți beneficiari ai legii. Se propune de a menține distanța de 20 km, adică de a se reveni la varianta inițială a textului actului normativ.</p>	Se acceptă
	20.	<p>În continuare, autorul a inclus următoare a frază „<i>dreptul la compensarea lunară a cheltuielilor de transport tur-retur sau, după caz, de închiriere a spațiului locativ</i>”. Observăm deci că norma stabilește că există doar o singură opțiune și anume ori recuperarea costului de transport ori acoperirea costurilor de închiriere. Chiar și în condiția că judecătorul va închiria un spațiu în localitatea în care își desfășoară activitatea oricum acesta va suporta cheltuieli de deplasare de la domiciliul său spre locația dată. Reieșind din această circumstanță de a anula integral dreptul la recuperarea costurilor de deplasare este o măsură de limitare excesivă a dreptului de a recupera costurile sale directe pentru exercitarea atribuțiilor de muncă. Chiar și în condiția închirierii, statul urmează să recupereze cel puțin o deplasare săptămânală spre și din spre domiciliu. Această chestiune va fi obligatoriu să fie dezvoltată în metodologia care urmează să fie elaborată de către instituția responsabilă. Prin urmare se propune modificarea sintagmei după cum urmează: „<i>dreptul la compensarea lunară a cheltuielilor de transport tur-retur și/sau de închiriere a spațiului locativ</i>”.</p>	<p style="text-align: center;">Nu se acceptă</p> <p>Compensarea doar a cheltuielilor de transport <i>sau</i> de chirie pentru judecători, și nu a ambelor tipuri de cheltuieli, este o măsură care urmărește eficientizarea utilizării fondurilor publice și respectarea limitărilor bugetare.</p> <p>Bugetele pentru compensații sunt de multe ori limitate, iar acoperirea completă și concomitentă a ambelor tipuri de cheltuieli ar putea depăși capacitatea financiară disponibilă, riscând dezechilibre bugetare.</p>

		<p>Limitarea la o singură compensație (fie transport, fie chirie) promovează un tratament echitabil pentru toți judecătorii, evitând situațiile în care unii ar primi compensații duble comparative cu alții care parcurg aceleași distanțe. Acest lucru asigură ca toți judecătorii să beneficieze de un sprijin de bază, fără discrepante majore între sumele acordate.</p> <p>Această abordare ajută la prioritizarea cheltuielilor, permițând fiecărui judecător să aleagă ce este mai important pentru situația sa – fie compensarea transportului, fie a chiriei – în funcție de nevoile personale.</p> <p>Prin limitarea la una dintre cheltuieli, se asigură un sprijin uniform pentru toți judecătorii, evitând supracompensarea unora față de alții.</p>
21.	<p>În continuarea primului alineat al articolului propus Consiliul mai menționează, că e imperios necesară să se facă o remarcă care ar exclude aceste plăți din categoria plăților care se impozitează, după exemplul României. Prin</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Completarea proiectului nu este necesară, or acest fapt rezultă din legislația</p>

	<p>urmare se propune inserarea unei noi fraze cu următorul conținut: Aceste drepturi nu au caracter salarial și nu se impozitează.</p>	<p>fiscală. Totodată, nota de fundamentare include detalii referitoare la scutirea de impozitare a compensației.</p> <p>Pentru informare, precizăm că compensațiile acordate judecătorilor și procurorilor sunt scutite de impozitare.</p>
<p>22.</p>	<p>Autorul în nota informativă a menționat că a acceptat o serie de propuneri cu privire la instituțiile care urmează să elaboreze metodologia de calcul a cheltuielilor care urmează a fi recuperate. Astfel, se propune un aliniat nou care prevede: <i>(2) Condițiile și metodologia de calcul a compensării lunare sunt stabilite de Guvern, iar procedura de acordare a acesteia este stabilită de Consiliul Superior al Magistraturii.</i></p> <p>Autorul folosește trei sintagme: "<i>condițiile</i>", "<i>metodologia</i>" și "<i>procedura de acordare</i>", care se află în câmpul semantic al procedurilor de calcul și acordare a compensațiilor. Consiliul revine la propunerile anterioare și discuțiilor în care s-a indicat asupra necesității ca aceste operațiuni să fie lăsate în competența Consiliului. În caz contrar autorul urmează să clarifice care sunt diferențele de înțeles a acestor trei norme și în ce concret constă aceste acțiuni.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Reglementările similare ale condițiilor și metodologiilor de calcul a diverselor compensații de care beneficiază reprezentanții altor profesii sunt reglementate prin hotărâri de Guvern, pentru a asigura transparență, corectitudine și o administrare eficientă a fondurilor publice destinate compensării cheltuielilor de transport și chirie.</p> <p>Reiterăm că prin hotărârile CSM și CSP va fi stabilită doar procedura de acordare a compensației de transport sau chirie pentru judecători, care va conține un set de reguli și pași</p>

		<p>administrativi, precum și documentele necesare pentru a justifica cheltuielile de transport sau chirie . Pentru detalii a se vedea Nota de fundamentare.</p>
23.	<p>Cel de-al treilea aliniat al normei propuse include posibilitatea ca judecătorii aleși ai CSM, precum și organelor specializate ale acestuia la fel să le fie recuperate costurile de transport. Considerăm că acest drept urmează, a fi inclus și pentru judecătorii detașați, precum și cei transferați.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Proiectul nu face o diferență între judecătorii transferați și alți judecători, fiind aplicabil în egală măsură și acestora, or criteriul stabilit este ca locul permanent de muncă să se afle la o distanță de cel puțin 20 de km de la locul de trai.</p> <p>Compensarea cheltuielilor de transport sau chirie este, în general, destinată să ajute judecătorii care pentru exercitarea atribuțiilor de serviciu trebuie să circule frecvent.</p> <p>Potrivit art. 24¹ alin. (2) din Legea nr. 544/1995, detașarea judecătorului se efectuează în scopul îndeplinirii unei funcții în cadrul secretariatului Consiliului Superior al Magistraturii, în cadrul Institutului Național al Justiției sau al subdiviziunii Ministerului Justiției care asistă Agentul</p>

		Guvernamental, pe un termen de până la 18 luni. Astfel, detașarea nu presupune exercitarea propriu-zisă a atribuțiilor de judecător.
24.	Cel de-al patrulea alineat prevede că judecătorii care își exercită atribuțiile în mun. Chișinău nu pot beneficia de drepturile prevăzute de acest articol. Constatăm că această normă urmează a fi clarificată prin includerea dispoziției potrivit căreia să se menționeze că aceasta prevedere se aplică doar judecătorilor care domiciliază în mun. Chișinău.	<p>Nu se acceptă</p> <p>Unul din obiectivele proiectului propus este încurajarea judecătorilor și procurorilor de a accepta funcțiile vacante din alte localități în care sunt situate instanțele judecătorești sau procuraturile, decât cele în care aceștia locuiesc, precum și sporirea eficienței sistemului judecătoresc și sistemului procuraturii.</p> <p>Judecătorii care activează în Chișinău, de regulă locuiesc în cadrul aceleiași localități și nu au cheltuieli semnificative de transport sau chirie. Compensarea cheltuielilor de transport sau chirie este destinată judecătorilor care trebuie să circule între localități pentru a-și îndeplini sarcinile profesionale.</p>
25.	În final atragem atenția asupra faptului că art.III nu prevede o data exactă cu privire la intrarea în vigoare a Legii. Consiliul atrage atenția asupra faptului că chestiunea cu privire la recuperarea cheltuielilor de deplasare se află în discuții	<p>Nu se acceptă</p> <p>Acordarea retroactivă a compensațiilor nu este</p>

		<p>publice de la finele anului 2023. Anterior Consiliul a propus ca cheltuielile să fie suportate cel târziu începând cu 1 iunie 2024. La această propunere a fost menționat că nu sunt resurse financiare în buget pentru acoperirea costurilor respective. Consiliul înțelege situația complicată a bugetului de stat, însă reiterează faptul că situația judecătorilor nu este mai bună, cu toate acestea judecătorii au fost asigurați anterior că cel puțin 3 milioane de lei au fost prevăzuți pentru anul 2024 în vederea acoperirii cheltuielilor de transport a judecătorilor. Prin urmare, Consiliul reiterează necesitatea acoperirii acestor costuri retroactiv.</p>	<p>posibilă, deoarece pentru bugetul anului 2024 nu au fost prevăzute resurse financiare în acest scop.</p> <p>Temeiul legal pentru exercitarea dreptului de a beneficia de compensațiile prevăzute în proiect va produce efecte juridice din data intrării în vigoare a proiectului de lege.</p>
Procuratura Generală	26.	<p>Cu referire la alineatul (1) al art. 611 din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură:</p> <p>În proiectul definitivat autorul propune ca indemnizația lunară pentru compensarea cheltuielilor de transport tur-retur sau, după caz, de închiriere a spațiului locativ să fie acordată doar procurorilor care activează în altă localitate decât își are domiciliul și dacă distanța dintre localitățile respective este mai mare de 25 km.</p> <p>Din start, menționăm că, în Avizul nr. 4-1d/24-390 din 24.09.2024 Procuratura Generală a formulat dezacordul cu referire la condiționalitatea propusă în proiectul inițial „...<i>dacă distanța dintre localitățile respective este mai mare de 20 km</i>” având în vedere că această normă ar impune discriminări în raport cu subiecții care își desfășoară atribuțiile de serviciu într-o altă localitate decât cea în care își are domiciliul însă distanța dintre localitățile respective este mai mică de 20 km, fapt care ar putea condiționa și încălcarea principiului echității deoarece fiecare funcționar are dreptul la o compensare proporțională cu costurile suportate, pe fondul salariului și așa mic al procurorilor care nu a fost ajustat măcar la rata inflației din anul 2018 până în prezent, fapt ce erodează valoarea salariului procurorilor subminând în același timp scopul garanției securității financiare.</p> <p>Astfel, deși Procuratura Generală și-a exprimat dezacordul cu referire la condiționalitatea menționată în alineatul precedent, totuși autorul nu a luat în considerare argumentele expuse, mai mult în proiectul definitivat a propus ca</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Procurorii care locuiesc la o distanță de cel puțin 20 km de locul de muncă au cheltuieli mai mari de transport sau chirie. Compensarea acestor cheltuieli ajută la reducerea poverii financiare asupra lor, asigurându-se astfel că pot ajunge la locul de muncă fără a fi afectați de costurile de transport.</p> <p>Procurorii care locuiesc în apropierea procuraturilor nu suportă aceleași cheltuieli de transport ca cei care locuiesc la distanțe mai mari. Limitarea compensațiilor la cei care depășesc 20 km asigură o</p>

	<p>condiție distanța dintre localitățile unde activează și unde domiciliază procurorul să fie mai mare de 25 km, adică mai mult cu 5 km decât în proiectul inițial.</p> <p>În Sinteza la proiectul actului normativ cu referire la obiecția expusă autorul proiectului a menționat că propunerea <i>nu se acceptă deoarece urmare a ședinței de consultare publică a proiectului din 26.09.2024 în comun cu CSM, CSP și PG s-a agreat stabilirea distanței de 25 km.</i></p> <p>În context, menționăm că Procuratura Generală a avut și are o poziție fermă cu referire la acest aspect pe care a formulat-o în Avizul anterior și a reiterat-o la toate ședințele de consultare organizate pe platforma Ministerului Justiției și comunicăm că Procuratura Generală nu a agreat stabilirea ca condiție obligatorie pentru dreptul la plata indemnizației distanța mai mare de 25 km între localitățile unde domiciliază și unde activează procurorul.</p> <p>La acest capitol reiterăm că, procurorii exercită o funcție de demnitate publică esențială, iar condițiile în care aceștia își îndeplinesc sarcinile ar trebui să fie echitabile și nediscriminatorii. Or, stabilirea indemnizației pentru cheltuielile de transport tur-retur doar pentru procurorii a cărei distanță dintre localitățile în care domiciliază și în care activează este mai mare de 25 km nu este justificată în mod obiectiv și rezonabil și prin urmare este discriminatorie. În context, nota de fundamentare la proiect cu referire la acest aspect este indicat că: „...<i>În calitate de distanță de reper a fost selectată distanța mai mare de 25 km. Or, distanțele mai mici de 25 km reprezintă raza localităților ce constituie suburbiile municipiilor și orașelor, iar parcurgerea acestora (cu luarea în calcul a ambuteiajelor, inclusiv în or. Chișinău) durează circa 30 minute-1 oră și nu consumă mult timp și resurse.</i>”</p> <p>Mai mult, stabilirea acestei condiționalități „<i>dacă distanța dintre localitățile respective este mai mare de 25 km</i>” pentru procurori și judecători este discriminatorie și în raport cu alți funcționari publici pentru care, în general, legea nu prevede condiționalitatea existenței unei „<i>anumite distanțe</i>” dintre localitățile în care își exercită atribuțiile și domiciliază, pentru a-i fi acordat locuință de serviciu sau a le fi compensate cheltuielile de chirie sau transport tur-retur, or, singura condiție fiind doar <i>localități diferite, indiferent de distanța dintre ele</i>, spre exemplu:</p> <p>Articolul 48 alin. (11) lit. c) din Legea nr. 302/2017 cu privire la Serviciul Vamal prevede că: „<i>funcționarul vamal care își exercită atribuțiile de serviciu într-o altă localitate decât în cea în care își are domiciliul are dreptul la restituirea</i></p>	<p>abordare echitabilă, astfel încât să fie sprijiniți doar cei care se confruntă cu un impact financiar semnificativ din cauza cheltuielilor de transport sau de chirie.</p> <p>Stabilirea unei distanțe de cel puțin 20 km poate fi văzută ca o măsură rezonabilă pentru a defini criteriile de eligibilitate pentru compensații. Aceasta oferă un cadru clar și simplu pentru aplicarea politicilor de compensare.</p> <p>Prin urmare, această reglementare este menită să asigure un sistem echitabil și sustenabil, în care procurorii pot îndeplini responsabilitățile lor fără a fi împovărați de cheltuieli excesive de transport sau chirie.</p>
--	--	---

	<p><i>cheltuielilor de transport tur-retur conform unui regulament aprobat de către ministrul finanțelor.”</i></p> <p>Articolul 51 alin. (1) din Legea nr. 300/2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare indică că: <i>„Funcționarul public cu statut special dispune de dreptul la atribuirea unei locuințe de serviciu, în limita disponibilului, dacă, în localitatea în care își desfășoară activitatea, acesta sau soțul/soția acestuia nu dispune de locuință în proprietate ori acestora nu li s-a atribuit locuință de către autoritățile administrației publice locale”.</i></p> <p>Articolul 49¹ alin. (2) din Legea nr. 134/2008 cu privire la Serviciul de Protecție și Pază de Stat indică că: <i>„Ofițerul de protecție care nu deține în mod individual sau împreună cu soția/soțul o locuință proprietate personală sau locuință de serviciu în localitatea în care își desfășoară activitatea va beneficia de o indemnizație lunară pentru închirierea spațiului locativ. Mărimea și modul de acordare a indemnizației vor fi stabilite de către Guvern.”;</i></p> <p>Articolul 55¹ din Legea nr. 170/2007 privind statutul ofițerului de informații și securitate, este asigurat cu locuință de serviciu: <i>„ Ofițerul de informații care nu deține în proprietate personală, în mod individual sau împreună cu soția/soțul, o locuință în localitatea în care activează are dreptul la locuință de serviciu pentru perioada de activitate în localitatea respectivă, care se repartizează în modul stabilit de Legea nr. 75/2015 cu privire la locuințe. Ofițerul de informații neasigurat cu locuință de serviciu are dreptul la compensarea cheltuielilor pentru închirierea (subînchirierea) unei locuințe, în mărimea și modul stabilite de Guvern.”.</i></p> <p>În continuare potrivit art. 21 din Legea nr. 75/2015 cu privire la locuințe reglementează că: <i>„Locuințele de serviciu se acordă persoanelor și membrilor familiilor lor dacă nu dețin o locuință în proprietate în aceeași unitate administrativ-teritorială la momentul încheierii contractului de locațiune. Obținerea de către persoană a altei locuințe constituie temei pentru rezoluțiunea contractului de locațiune.”.</i></p>	
27.	<p>La art. 61¹ alin. (3) din proiect:</p> <p>Pentru asigurarea unei reglementări complete precum și pentru corelare cu dispozițiile alin. (3) art. 29¹ a Legii nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului (din proiect) propunem după cuvintele „se aplică” a se completa cu cuvântul „și”.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Textul proiectului a fost revăzut.</p>

	<p>Deși obiecția a fost expusă în Avizul anterior și în Sinteză autorul la rubrica „Argumentarea autorului proiectului” s-a indicat că se acceptă, totuși modificarea de rigoare nu a fost transpusă în proiectul final expediat pentru avizare. În context, propunem autorului a revedea acest aspect și a introduce modificările în proiectul definitivat.</p>	
<p>28.</p>	<p>Cu referire la completarea art. 61¹ cu alineatul (4) cu următorul cuprins: „Prevederile prezentului articol nu se aplică procurorilor care își exercită atribuțiile de serviciu în mun. Chișinău”, în general nu sunt clare raționamentele autorului în situația în care nici nota de fundamentare, nici Sinteza nu oferă vreo argumentare sau justificare în acest sens, precum și proiectul inițial nu conținea asemenea reglementări.</p> <p>Astfel, autorul propune ca procurorii care își exercită atribuțiile de serviciu în mun. Chișinău (care include Procuratura municipiului Chișinău, Procuratura Generală și procuraturile specializate) să nu aibă dreptul la îndemnizația lunară pentru compensarea cheltuielilor tur-retur sau, după caz, de chirie, fapt care instituie un tratament juridic discriminatoriu a acestor categorii de subiecți față de procurorii care activează în alte raioane sau municipii și ar beneficia de această indemnizație. Or, proiectul de lege urmează să corespundă principiului nediscriminării, adică eliminarea oricăror forme de discriminare, cu respectarea principiilor echității sociale și egalității, consfințite în art.16 din Constituție și instituirea unui tratament egal cu privire la acordarea indemnizației tuturor procurorilor, inclusiv și procurorilor care activează în municipiul Chișinău și se află în situații identice cu procurorii care activează în raioane (prestează aceeași activitate au același salariu și suportă aceleași cheltuieli pentru deplasarea la locul de serviciu).</p> <p>În context, soluția legislativă menționată supra instituie tratament diferențiat față de procurorii care exercită activitatea în municipiul Chișinău și sunt excluși din lista subiecților care ar putea solicita compensarea cheltuielilor de transport tur-retur, în lipsa unui criteriu obiectiv și rezonabil față de procurorii care activează în raioane sau alte municipii cărora proiectul le stabilește o situație avantajoasă contrar prevederilor art. 16 din Constituție.</p> <p>În jurisprudența Curții Europene s-a constatat că violarea principiilor egalității și nediscriminării are loc atunci când se aplică un tratament diferențiat între persoane plasate în situații analoage sau compatibile, fără să existe o justificare</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Scopul proiectului de lege cu referire la compensarea cheltuielilor de transport sau chirie este de a încuraja judecătorii și procurorii să accepte funcții în raioanele din Republica Moldova, în afara municipiului Chișinău, unde este mai puțin atractiv să activezi din cauza distanței și a costurilor asociate cu relocarea. Prin oferirea acestor compensații, se urmărește, echilibrarea distribuției judecătorilor și a procurorilor în toată țara, asigurându-se că instanțele și procuraturile din zonele rurale au acces la specialiști calificați, îmbunătățirea eficienței sistemului judiciar, prin atragerea de profesioniști care pot contribui la consolidarea serviciilor judiciare în</p>

obiectivă și rezonabilă, sau când există o disproporție între scopul urmărit și mijloacele folosite.

Prin urmare, principiile nediscriminării și egalității ar fi golite de conținut dacă s-ar admite folosirea drept criteriu de tratament diferențiat în partea compensării cheltuielilor de transport pentru procurori/judecători, doar activitatea acestora în procuraturile aflate în municipiul Chișinău. Or, principiul egalității de tratament înseamnă recunoașterea acelorași elemente (salariale sau indemnizații de compensare a cheltuielilor...ș.a.) tuturor persoanelor aflate în într-o situație comparabilă.

Astfel, nu este justificat și rezonabil ca un procuror spre exemplu care se deplasează din mun. Chișinău în Comrat să beneficieze de indemnizația pentru cheltuielile de transport tur-retur, iar procurorul care se deplasează din Comrat în municipiul Chișinău să nu poată beneficia de această indemnizație deși se află în situații identice.

Mai mult, o atare abordare ar conduce inevitabil și la demotivarea procurorilor de a accede la funcții în cadrul Procuraturii municipiului Chișinău, având în vedere volumul de lucru net superior față de procurorii care activează în procuraturile raionale precum și eforturile considerabile și riscuri profesionale mai accentuate, luând în considerație că în municipiul Chișinău se găsesc toate elementele strategice (parlamentul, Guvernul, Președinția..ș.a.) precum și competența acordată de efectuarea /a conduce urmărirea penală în cazurile de corupție care au fost scoase din competența Procuraturii Anticorupție) pe fundalul salariilor identice, fapt ce ar putea condiționa perturbarea activității Procuraturii municipiului Chișinău.

În considerarea argumentelor prezentate supra considerăm necesar excluderea alineatului (4) din art. 61¹, astfel încât acest articol să aibă o aplicabilitate generală la nivelul aceeași categorii profesionale.

zonele mai puțin deservite și reducerea deficitului de personal în instanțele din raioane, facilitând astfel accesul cetățenilor la justiție și promovând o distribuție echitabilă a resurselor umane.

Compensarea cheltuielilor de transport sau chirie pentru judecători și procurori care activează în altă localitate, cu excepția Chișinăului, nu constituie un tratament diferențiat, ci o măsură necesară pentru a asigura condiții echitabile de muncă pentru toți angajații din sistemul judiciar. Or, Judecătorii și procurorii care activează în raioane se confruntă cu costuri suplimentare legate de deplasare sau cazare, ceea ce nu se aplică în aceeași măsură celor care lucrează în Chișinău. Compensarea acestor cheltuieli ajută la reducerea acestei inegalități. Măsurile de compensare sunt menite să facă locurile de muncă din raioane mai atractive,

		<p>stimulând judecătorii și procurorii să accepte oferte de muncă în zonele mai puțin populate, unde resursele umane sunt adesea insuficiente. Prin asigurarea compensațiilor, se promovează o abordare echitabilă care recunoaște contribuția judecătorilor și procurorilor din zonele mai puțin privilegiate, sprijinind în același timp obiectivele de justiție și eficiență în întregul sistem.</p> <p>Astfel, această abordare nu este o discriminare, ci o strategie de remediere a inechităților existente între diferitele localități ale țării.</p>
<p>29.</p>	<p>Cu referire la metodologia de calculare propusă de autor unde „<i>la stabilirea consumului mediu s-a luat în calcul consumul mediu de 7,5 litri de combustibil pentru 100 km parcurs</i>” (adică 0,075 litri/la 1 km (1,5 lei per km)) cu stabilirea unor „<i>plafoane maxime</i>” nu poate fi acceptată deoarece este incorectă și inechitabilă luând în considerație următoarele:</p> <p>Astfel, la stabilirea consumului mediu s-a luat în calcul consumul mediu de 7,5 litri de combustibil pentru 100 km parcurs”, adică 0,075 litri/la 1 km pe care l-a înmulțit la cifra de 20,96 (deși considerăm că prețul mediu al combustibilului la moment (29.10.2024) ar fi de 21,27 lei (motorina-19,40 lei și benzina 23,14 lei)) și s-a obținut prețul de 1,57 lei pentru 1 km, cu stabilirea unor „<i>plafoane maxime</i>”, după cum urmează:</p> <p>a) 50-150 km – se calculează conform formulei, dar cuantumul nu poate depăși un salariu minim pe economie (5000 lei);</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Cu referire la obiecția autorului avizului privind aplicarea unei metodologiei de calcul „<i>incorecte și inechitabile</i>” pentru stabilirea consumului mediu de combustibil la 7,5 litri pentru 100 km, adică 0,075 litri per kilometru, și a costului de 1,5 lei per kilometru, precum și introducerea unor „<i>plafoane</i>”</p>

b) 151-200 km – se calculează conform formulei, dar cuantumul nu poate depăși un salariu minim pe economie plus 10% din acesta (5500 lei);

c) mai mult de 201 km– se calculează conform formulei, dar cuantumul nu poate depăși un salariu minim pe economie plus 20% din acesta (6000 lei).

Prin urmare, după formula propusă la achitarea indemnizației pentru cheltuielile de transport tur-retur nu va fi respectat principiul echității, or spre exemplu va fi achitată o sumă fixă deși procurorii vor avea cheltuieli în sume diferite (decalajele fiind foarte mari) astfel că pentru unii procurori se va restitui aproximativ 70-80% din suma cheltuielilor suportate pentru transport, iar pentru alți procurori se va restitui aproximativ 30-40% din cheltuielile suportate, fapt ce ar constitui un tratament diferențiat nejustificat.

Exemplificând menționăm că un procuror care parcurge distanța zilnică de 201 km ($201 \text{ km} \times 20,96 \text{ lei} \times 22 \text{ zile} \times 0,075 \text{ litri/km} = 6,942,54 \text{ lei}$) și având în vedere plafonul maxim va primi o indemnizație lunară de 6000 lei și un procuror care parcurge distanța de 380 km zilnic ($380 \text{ km} \times 20,96 \text{ lei} \times 22 \text{ zile} \times 0,075 \text{ litri/km} = 12588 \text{ lei}$) tot va primi indemnizația lunară în sumă de 6000 lei, deși ultimul practic va avea cheltuieli de transport în mărime dublă față de primul procuror, fapt inadmisibil.

Or, legea trebuie să garanteze mecanismul ca fiecărui procuror/judecător să-i fie acordată indemnizația lunară privind compensarea cheltuielilor de transport tur-retur în dependență de distanța parcursă, zilele lucrate efectiv și suma efectiv cheltuită pentru transport tur-retur, iar tariful pe care-l considerăm că cel puțin parțial va restitui într-adevăr din cheltuielile pentru transport al procurorilor/judecătorilor ar fi în mărime de cel puțin 2 lei/km.

maxime,” menționăm că, stabilirea unui consum mediu de 7,5 litri la 100 km permite uniformizarea calculului pentru toți beneficiarii, indiferent de tipul specific al vehiculului utilizat. Aceasta simplifică procesul de calcul și decontare, asigurând astfel transparența și corectitudinea alocării fondurilor și evitând diferențele subiective între consumurile diferitelor tipuri de autovehicule. Astfel, metodologia ia în calcul o valoare realistă, comună pentru majoritatea autoturismelor standard, menținând calculul costurilor în limite rezonabile pentru bugetul alocat.

Metodologia oferă un cadru clar și predictibil pentru beneficiarii compensațiilor de transport sau chirie. Metoda de calcul expusă în nota de fundamentare proiect elimină incertitudinea și asigură consistența în

			<p>aplicarea normelor de calcul.</p> <p>Stabilirea unui cost per kilometru de 1,5 lei este, de asemenea, fundamentată în practică, acoperind atât cheltuielile de combustibil, cât și uzura vehiculului pe un kilometru parcurs. Această valoare ia în calcul prețul mediu al combustibilului și consumul standardizat, fiind rezonabilă pentru acoperirea costurilor reale și prevenind alocările nejustificate.</p>
Procuratura Anticorupție	30.	<p>Procuratura Anticorupție își menține completările expuse prin adresa nr.8417 din 22.09.2024.</p> <p>[...]</p> <p>La art.61¹ alin.(1), sintagma „mai mare de 20 km” urmează a fi înlocuită cu sintagma „de la 15 km inclusiv”. În argumentarea acestei poziții urmează a se reține că, deși la această distanță sunt localități care nu fac parte din suburbiile municipiilor și orașelor, parcurgerea acesteia durează în timp (circa 1 oră spre/din mun. Chișinău).</p> <p>Astfel, necompensarea acestei distanțe de la 15 km nu ar fi echitabil în raport cu persoanele care parcurg distanța de 20 km în termen mai scurt (circa 20-30 min), dar beneficiază de compensații, efectiv având cheltuieli mai mici.</p> <p>În particular, urmează a se menționa că distanța ”mai mare de 20 km”, după cum este indicat în proiect, din toate localitățile spre centrele raionale sau municipii, cu excepția mun. Chișinău, poate fi parcursă în cca 20 min.</p> <p>De altă parte, distanța de 15 km spre mun. Chișinău poate fi parcursă în mediu într-o oră, fapt care impune cheltuieli suplimentare angajaților procuraturii care</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>A se vedea pct. 26 din sinteză.</p>

		locuiesc în suburbiile mun. Chișinău și îi pune într-o poziție defavorabilă în raport cu restul angajaților. [...]	
Consiliul Superior al Procurorilor	31.	<p>Referitor la felul compensației propusă de a fi acordată, observăm că proiectul a fost completat cu prevederi ce reglementează posibilitatea compensării cheltuielilor de închiriere a spațiului locativ.</p> <p>În acest context, mecanismul în speță va consta în compensarea sumei indicate în contractul de închiriere a spațiului locativ (locațiune), cu precizarea că suma respectivă urmează a fi plafonată, iar quantumul lunar al acesteia nu va depăși un salariu minim pe economie (5000 lei). În cazul în care persoana este eligibilă pentru ambele tipuri de compensare, aceasta urmează să opteze doar pentru una din ele.</p> <p>Pe această dimensiune, din conținutul notei informative a proiectului nu a putut fi identificată argumentarea juridică a plafonului stabilit – 5000 lei, or în lipsa unor raționamente care ar justifica stabilirea plafonului în speță, sunt create premise pentru ignorarea realităților obiective existente aferente evoluției prețurilor pe piața imobiliară din țară și, respectiv, în final, pentru compromiterea realizării obiectivelor specifice declarate.</p>	Precizare În contextul avizului Ministerului Finanțelor, plafonul menționat în nota de fundamentare a fost modificat. Pentru detalii a se vedea nota de fundamentare.
	32.	În scopul asigurării clarității și previzibilității dispoziției legale, considerăm judicioasă revizuirea redacției alineatului (3) din art.61 ¹ prin completarea după cuvântul „aplică” cu prepoziția „și” astfel încât, din interpretarea sistemică a prevederilor stabilite să se deducă, fără echivoc, cercul beneficiarilor compensațiilor de referință, adică toți procurorii care întrunesc condițiile legale, inclusiv și membrii Consiliului Superior al Procurorilor și ai organelor care funcționează în subordinea acestuia, din rândul procurorilor.	Se acceptă Textul proiectului a fost revăzut.
	33.	<p>O noutate a proiectului constituie alineatul (4) din art.61¹, potrivit căruia mecanismele compensatorii prevăzute nu se aplică procurorilor care își exercită atribuțiile de serviciu în municipiul Chișinău.</p> <p>Aferent fundamentării juridice a necesității normei în speță, observăm omisiunea autorului proiectului de a motiva prin prisma unor argumente și analize juridice oportunitatea excepției stabilite. În opinia noastră, această excepție ar fi în măsură să altereze din esența mecanismului compensatoriu, care este destinat tuturor procurorilor eligibili din perspectiva principiului echității și nediscriminării,</p>	Nu se acceptă În context, se consideră că municipiul Chișinău este o destinație centrală, unde majoritatea procurorilor care își desfășoară activitatea au reședința permanentă sau

		fiind în contradicție cu prevederile generale din alineatul (1) al acestui articol.	au acces facil la transport. Procurorii care lucrează în centre urbane mari sunt mai puțin eligibili pentru compensații suplimentare, deoarece aceștia nu se deplasează la distanțe mari pentru a ajunge la locul de muncă. Acordarea unor compensații suplimentare pentru transport și chirie pentru toți procurorii din Chișinău ar implica o povară bugetară considerabilă. Având în vedere că Chișinăul este capitala și are o concentrație mai mare de funcționari, ar presupune alocarea unor fonduri suplimentare semnificative. De aceea, statul poate decide să prioritizeze aceste compensații doar pentru cei care lucrează în orașe sau zone unde există într-adevăr o necesitate de acoperire a acestor costuri.
Ministerul Finanțelor	34.	Varianta actualizată a proiectului de lege prevede față de varianta inițială avizată de Ministerul Finanțelor prin avizul nr.07/4-04/381 din 20.09.2024, o majorare a cuantumului de compensare a cheltuielilor de transport tur-retur cu circa 2,3 mil. lei și stabilirea alternativei de compensare a chiriei spațiului locativ după caz în sumă estimativă de 10,5 mil. lei.	Se acceptă Calculule au fost revizuite, pentru detalii a se vedea nota de fundamentare.

		Astfel, urmează de ținut cont de faptul că prezentul proiect implică în sine majorarea ponderii cheltuielilor de personal în produsul intern brut, indicator țintă prestabilit în relațiile cu partenerii de dezvoltare, acesta din urmă fiind și unul din indicatorii cheie strict monitorizați inclusiv de către FMI.	
	35.	Totodată, în contextul ședinței organizate de către Ministerul Finanțelor de comun cu reprezentanții Ministerului Justiției la data de 04 noiembrie 2024 pe marginea proiectului, Ministerul Finanțelor a recomandat revizuirea formulei de calcul care pornește de la salariu minim pe țară, prin stabilirea unui indicator fix de calculare a compensațiilor pentru cheltuielile de transport tur-retur sau chiria spațiului locativ.	Se acceptă Calcululele au fost revizuite, pentru detalii a se vedea nota de fundamentare.
	36.	În același timp, reiterăm necesitatea prezentării de către instituțiile vizate în cazul lipsei mijloacelor financiare a propunerilor în cadrul elaborării proiectului de buget pentru anul 2025 și estimările pentru anii 2026-2027.	Se acceptă Nota de fundamentare a fost redactată în contextul propunerii.
	37.	Prin urmare, nota de fundamentare la proiectul legii urmează a fi revizuită prin prisma celor invocate.	Se acceptă Textul notei de fundamentare a fost redactat reieșind din modificările operate în textul proiectului.